

LANKĖSI VALSTYBĖS DEPARTAMENTE

Sužinojus, kad San Francisco simfoninis orkestras koncertuos Vilniuje š.m. birželio mėnesio 13, 14, 15 ir 16 dienomis, JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos ryšininkas su Valstybės Departamentu Algimantas Gureckas š.m. balandžio mėnesio 30 d. lankėsi pas Pabaltijo skyriaus viršininką Valstybės Departamente Edward Hurwitz ir jam perdavė LB vadovybės pagėidavimą, kad koncertų datos būtų pakeistos, nes jos sutampa su Lietuvos okupacijos ir pirmųjų išvežimų dienomis. Hurwitz apgailestavo, kad Valstybės Departamente šių dienų reikšmė nebuvo laiku pastebėta, nors jis pats atidžiai sutikrino, kad koncertai nesutaptų su sovietinėmis šventėmis, ypač supavergtoje Lietuvoje oficialiai minima i Sovietų Sąjungą įjungimo diena. Dabar koncertų datą pakeisti būtų nepaprastai sunku.

Pokalbyje buvo paliesiti ir kiti klausimai. LB ryšininkas priminė Krašto Valdybos raginimą, kad Valstybės Departamentas derybose su sovietais keltų amnestijos Simui Kudirkai klausimą, kad reikalautų su mažinti miltus siuntiniam i sovietų okupuotus kraštus, ir kad naujoji Valstybės Dept. diplomatinio žemėlapiu laidoj būtų išrašyti Pabaltijo kraštų vardai. Šiuo metu žemėlapyje tenkinamasi pastaba apie šių valstybių okupacijos nepripažinimą.

LB Inf.

ŠAULIŲ KULTŪRINĖ SAVAITĖ

1973 m. birželio mėn. 17-24 d. "Gintaras" vasarvietėje, 15860 Lake Shore Rd., UNION PIER, Mich. 49129 Vytauto Didžiojo šaulių kuopa rengia šaulių stovyklą — Kultūrinę savaitę.

Stovyklos vadovu paskirtas Vladas Išganaitis, jo padėjėju ir Kultūros dalies vedėju Algirdas Budreckas.

Stovyklautojas su visu išlaikymu (maistas ir kam-

Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus naujai išrinktoji valdyba praeitą sekmadienį, gegužės 6 d. pasiskirstė pareigomis ir aptarė ateities veiklą, būnant artėjančio Baisiojo Birželio įvykių bei Kalantos mirties sukakties minėjimą ir kitus aktualius reikalus. Nuotraukoje iš kairės: M. Trainauskaitė, V. Stuogis, pirm. inž. A. Pautienis, S. Sankalaitė, M. Blynas ir A. Jonaitis.

J. Garlos nuotrauka

SVIESTO KALNA

Europiečiai pusdykiai pardavė sovietams

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Likimo ironija nori, kad šiais metais kas šeštas Sovietijos pilietis gyvens... valgydamas Amerikos kviečių duoną, ją užsiteddamas Vakarų Europos Bendrosios Rinkos sviestu. Tą įgalino daryti ne Mask-

barys) už savaitę moka \$65.00. Nestovyklaują asmenys galės naudotis vasarvietėje esama valgykla. Kainos: pusryčiai — \$1.50, pietūs — \$2.75 ir vakarienė — \$2.75.

Dalyviai susirenka š.m. birželio mėn. 17 d. po pietų, Gintaro vasarvietėje, Union Pier.

Iš Amerikos ir Kanados visi šauliai maloniai kviečiami KULTŪRINĖJE SAVAITĖJE dalyvauti.

Registruotis prašoma iš anksto pas Juliją Pocių, 4204 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60632, telef. YA 7-6222, sumokant \$10, kurie bus įskaityti į bendrą stovyklavimo mokestį. Taip pat turi registruotis ir tie, kurie norės atvykti į stovyklą tik tiktai savaitgaliui.

Savaitės bėgyje bus paskaitos, filmai ir kitos pramogos. Joninių laužas įvyks birželio 22 d. (penktadienį), o užbaigimo vakaras su programa ir šokiais bus birželio 23 d.

vos 'dosnumas', bet ir Vakarų mokesčių mokėtojai. Prie javų eksporto amerikiečiai turėjo pridėti per 200 milijonų dolerių, o europiečiai net 375 milijonus dolerių. Tos sumos yra skirtumas tarp pasaulinės rinkos kainų (su dar tam tikra nuolaida) ir tų kainų, kurias gavo JAV ir Vakarų Europos ūkininkai.

Mat, žemės ūkis yra remiamas tiek čia, tiek Europos Bendrąją Rinką sudarančiose valstybėse. Ten dar daugiau. Daug aukštesnės už pasaulinės rinkos sviesto kainos leido Europai sudaryti milžiniškas atsargas, ištisą 400.000 tonų 'sviesto kalną'. Sviesto mažiausiu suvartojama negu pagaminama ne tik dėl jo aukštų kainų, bet ir dėl to, kad pigesni augaliniai riebalai yra sveikesni.

Sovietija buvo priversta sumažinti slegiančias JAV kviečių ir Europos sviesto atsargas dėl labai blogo praeitų metų derliaus ir chroniškos betvarkės savo žemės ūkyje. Ne tik pereinamais metais, bet ir per šių metų pirmą ketvirtį Sovietijoje buvo pagaminta 2% pieno ir sviesto kaip per eitis metais, o augalinių riebalų gauta net 14% mažiau. Žiūrint į tuos oficialius skaičius reikia dar atsiminti, kad jau 1971 metų plane siektinas maisto kiekis buvo sumažintas, o nuo to laiko gyventojų skaičius pašo ko puspenkto milijono!

Sovietų satelitai, kur žemės ūkio produkcija šiek tiek pakilo atleidus socialistinius varžtus t.y. davus ūkininkams kiek daugiau iniciatyvos, negali padėti savo 'didžiajam broliui'. Jie tiekia daržoves ir kiek vaisių.

Tik Rumunija paskolino 500.000 tonų javų. Dėl to Sovietija JAV, Kanadoje ir Vakarų Europoje turėjo nupirkti dar 28 milijonus tonų javų.

Grįžtant prie sviesto, reikia pastebėti, kad sovietai jį pirkė po 64 vokiškus pfenigius (apie 20 amerikoniškų centų) už svarą (500 gr.), bet dar išsiderėjo laisvą pristatymą, kas kainą numušė iki 55 pf. Vokiečių 'Hausfrau' už tą patį sviestą moka 4.40 markių t.y. žymiai brangiau negu Amerikos vartotojas, o Sovietijos pirkėjas už tą patį sviestą yra priverstas mokėti beveik dvigubai: 7 markes -- 1,8 rublių! Kad nupirktų svarą sviesto sovietas turi dirbti vidutiniai dvi su puse valandos, mums reikia vos 15 ar truputį daugiau minučių.

Čia, žinoma, gali iškilti klausimas, ar politiškai buvo tiksli parduoti (Nukelta i 2 psl.)

BRANDTO BĖDOS

M. Sargenis

Šių laikų politinė diferenciacija ir terminologija žymiai pasikeitė. Jei anksčiau lengvai skyrėme vienus nuo antrų dešiniąsias ir kairiąsias partijas, tai šiandien dešiniąsios partijos turi kairiuosius, o kairiosios turi dešiniuosius sparnus. Šiandien, pavyzdžiui, nebeaišku, kas Vokietijoje užima vidurio kelią. Ir socialdemokratų, ir krikščionys demokratų sakosi einant vidurio keliu. Tai jų kovos taktika dėl rinkimų balsų. Tačiau nenusilepiamas faktas, kad Vokietijos socialdemokratų partijoje susidarė trys grupės: kairysis sparnas, vidurio kairioji grupė ir dešinysis sparnas.

Šitoks Vokietijos socialdemokratų susigrupavimas ypač išryškėjo prieš partijos suvažiavimą Hannoverioje, kuris įvyko balandžio 10-14 d.d. Jau prieš suvažiavimą vadinamieji JUSOS viešai pareiškė savo politinę programą, kurioje raudonu bruožu buvo pabrėžtas antiamerkonizmas, prosovietinė užsienio ir vidaus politika. Jų buvo reikalaujama panaikinti NATO, atsisakyti nuo JAV kariuomenės dalinių išlaikymo Vokietijoje, glaudesnių ryšių su Sov. Rusija ir radikalesnių vidaus reformų. Tai sukėlė didelio rūpesčio partijos vadams, kurie savo politikoje laviruoja tarp Washingtono ir Maskvos. Partijos pirmininkas W. Brandtas net nebuvo pagąsdinęs atsistatydinimu, jei JUSOS bandys savo programą pravesti partijos suvažiavime.

Tačiau JUSOS ir jų simpatikai nepabugo ir planingai ruošėsi suvažiavimui, kad jame daugiausia laimėtų. Tai sudarė kairiąją Vokietijos socialdemokratų sparną.

Kancleris ir partijos šefas W. Brandtas panaudojo visą iškalingumą,

kad tik partiją išsaugotų nuo suskildimo. Jausdamas didelę JUSOS organizaciją ir bijodamas jos atstūmimo, jis viską darė, kad JUSOS išliktų partijoje ir užimtų reikiamas pozicijas. Partijos vienybės labui jis paaukojo keletą nusipelnusių dešiniojo sparno socialdemokratų. Vargais negalais jis partijos vienybę dirbtinai suklijavo kairiojo sparno naudai.

Kairysis sparnas suvažiavime užėmė ne revoliucinę, bet evoliucinę liniją. Jis netriukšmavo dėl nepravestų savo pasiūlymų suvažiavime, bet stengėsi daugiausia laimėti personalinėje partijos vadovaujamųjų organų sudėtyje. Tuo būdu jis tikisi palaipsniui išstumti senuosius socialdemokratų veikėjus iš vadovavimo ir pats pasiekti partijos viršūnių. Per partijos organų rinkimus paaiškėjo, kad kairysis sparnas maždaug disponuoja 170 balsais. Tenka pažymėti, kad kairiųjų sparną palaikė net tik W. Brandtas, bet ir kiti senieji socialdemokratų. Todėl H. Wehner buvo kairiojo sparno apvairnuotas partijos favorito aureolo: jis per rinkimus i CV gavo daugiau balsų, negu kancleris W. Brandtas: Wehner 419, Brandtas -- 404 (20 balsavo prieš Brandtą, keturi susilaikė). Nors suvažiavimo rezolūta buvo gera, tačiau, atrodo, kad rezisierius nebepajėgė suvaldyti 15 JUSOS delegatų kurie pademonstravo prieš Brandtą.

Daugiausia vargo Brandtas turėjo dėl partijos CV išdininko Nau, kurį JUSOS, matyt, norėjo nušalinti. Nau per pirmuosius rinkimus negavo reikiamos absoliutinės daugumos. Todėl teko W. Brandtui apeliuoti i suvažiavimą ir prašyti rinkimų "susipratimo". (Nukelta i 2 psl.)

LIETUVIAI SKAUTAI RUOŠIASI JUBILIEJINEI STOVYKLAI

Praeitą savaitę, gegužės 5 d., Lietuvių Skautų Sąjungos vadovai, lydimi Clevelando skautų grupės, apžiūrėjo amerikiečių Beaumont stovyklavietę, netoli Clevelando, kur š.m. rugpinčio 19-29 d.d. įvyks Lietuvių skautijos Jubiliejinė stovykla. Nuotraukoje iš kairės: vs P. Molis, s. N. Kersnauskaitė, R. Švarcas, vs. V. Kizlaitis, LSS Tarybos pirmininkas vs A. Saulaitis, jvs. P. Petraitis, s. S. Gedgaudienė, BSA amerikiečių atstovas su kuriuo buvo tiriama dėl stovyklavimo sąlygų, vs L. Milukienė, vs. V. Šembergas ir vs V. Joknaitis.

Šaulių kultūrinės savaitės vadovai Algirdas Budreckas ir Vladas Išganaitis.

SVIESTO
KALNA...

(Atkelta iš 1 psl.)

tas taip reikalingas sovietams gerybes už tokią menką kainą? Tą klausimą svarstant reikia atsiminti, kad javai buvo parduoti pasaulinės rinkos kainomis. Faktiniai, dar gerokai prieš sandėrio paskelbimą sovietai kontaktavo javų eksportininkus teiraudamiesi dėl sąlygų. Nixono administracija buvo į tą biznį įtraukta vėliau, sovietams prašant trijų metų kredito (kuris buvo suteiktas). Nixonas, kaip žinia, su visuotinu pritarmu ieškojo atlydžio su vietais. Neparduoti jiems javų reikštų santykių pabloginimą, karo Vietname paastrėjimą ir eventualų konfliktą Artimuosiuose Rytuose. Maisto trūkumas nelikvi davo sovietų režimo ir anksčiau. Kiekvieną atvejų trūko karingos nuotaiškos, kuri išgalintų išnaudoti dabartinę sovietų maisto krizę. Tokiu būdu nebuvo jokio gero motyvo už javų atsargų palikimą JAV sandėliuose. Dėl pardavimo vėliau pakilusios javų kainos tik atpalaidavo administraciją nuo ateities primokėjimų žemės ūkiui.

Iš to taško žiūrint, europiečiai padarė dar blogesni biznį. Jie pardavė savo sviestą žemesnėmis už pasaulinės rinkos kainas. Taip, kad sovietai dalį gauto sviesto kalno galėjo perleisti raudonųjų žemės ūkiui su ... 30% uždarbio. Bet Čilė pati pirkti negalėjo dėl užsienio valiutos trūkumo. Iš viso, Vakarų Europa dėl aukštos savikainos savo sviesto niekur negalėjo parduoti ne tik su pelnu, bet ir lygiomis. Vienintelė išeitis atrodo buvo sviestą panaudoti tik techniškiems reikalams už tai dar mažiau gaunant negu iš sovietų. Žinia, ironiškai skamba, kad Vakarų Europos mokesčių mokesčiai primokėjo 375 milijonus dolerių už sovietams parduotą sviestą, bet jei jis nebūtų parduotas, mokesčių mokesčiai dar daugiau turėtų nukentėti.

Reikia atsiminti, kad Bendroji Rinka buvo vokiečių pramonės vestuvės su Prancūzijos žemės ūkiu. Žemės ūkio produktų kainos Bendrojoje Rinkoje ir dabar, D. Britanijai, Danijai, Norvegijai ir Airijai prisijungus, laikomos daug aukštesnės už pasaulines. Amerikos žemės ūkio produktai į ją praktiškai neišleidžiami. Tokia padėtis jau daug kraujo pagadinė tarp JAV ir Bendrosios Rinkos.

AUTOSERVISAS

"Komjaunimo Tiesa" (Nr. 75) plačiai ir išdėstai rašo apie sovietinį "Lunochodą", kuris, esą, važinėja Mėnulio šlaitais. Rašinio autoriai B. Roščinas ir N. Jurjevas.

Bet palikime sovietinio pasididžiavimo temą. Lunochodas, visata, kosmosas... viskas tai tolimesnės temos. Artimesnės: apie ok. Lietuvos "autoservisą". Šio straipsnio pavadinimas, "Autoservisas", iškirptas iš to pat laikraščio. Net išeiviai lietuviai automobilio aptarnavimą vadina "automobilio aptarnavimu arba priežiūra", bet Vilniuje, Kaune, Šiauliuose terminas "autoservisas" sandariai išpildytas ir tapo nekeičiama sovietinio žargono dalimi.

Kada sovietiniam "Lunochodui" Mėnulio keliai atviri, o "lunochodeservisas" nereikalingas, kaip jaučiasi vilniečiai, kauniečiai, šiauliečiai ir panevėžiečiai, ir klaipėdiečiai, automobilių savininkai? Ar jų volgas, žigulius, čaikas, zaporie žėcus gerai aptarnauja vietinis "autoservisas"?

Techninio automobilio aptarnavimo bazė Vilniuje turi 20 darbo postų. Tai reiškia, kad kartą gali būti remontuojama 20 automobilių! Amerikiniu mastu tai prilygsta nedideliam autoremonto garažui. Turint galvoje, kad "autoservisas" dirba tik viena pamaina, galima suprasti kaip automobilio savininkas gali prisimūšti iki automechaniko talkos! Penkmečio pabaigoje (1975) žadama pastatyti dar vieną "autoservisą", kurio pajėgumas bus "50 darbo postų". Tai reiškia, kad 1975 metais Vilniuje bus įmanoma vienu kartu taisyti 70 automobilių!

Kaune gi tėra dvi stotys, po 5 darbo postus (Žaliakalnyje ir Aleksote). Tiksliai dešimt laimingų automobilių gali patekti į automechaniko priežiūrą. Kiti turi laukti eilės. Esant šimtui automobilių, reikalingų kad

Sviesto pardavimas žemesnėmis už pasaulinės rinkos kainomis tuos santykius dar daugiau įtempė. Dėl visos maišaties ne gali sakyti, kad sovietai nupirkdami ketvirtį JAV javų derliaus ir pusę Europos "sviesto kalno" būtų vieninteliai laimėtojai. Nebent pats Dievas būtų jų pusėje ir duotų tokį blogą orą, kuris sunaikintų šią metų laisvojo pasaulio derlių.

ir mažo remonto, tenka laukti savaitę ir kitą. Dar liūdnėsnė padėtis Klaipėdoje. Čia "5 darbo postai", kas reiškia, kad tik 5 remontuoti automobiliai kartupatenka į remontą. Kiti turi laukti eilės. Šiauliuose veikia sena, iš "buržuazinių" laikų stotis (remonto dirbtuvė), kur įmanoma patalpinti 8 automobilius. Kurjožiškai sustvarkė Panevėžys. Čia yra 10 "darbo postų stoties". Sulaukti automobilio pataisymo tai ilgas laikas, kad "prie stoties yra 20 lovų viešbutis, kuriuo gali pasinaudoti autoturistai", skelbia laikraštis.

Penkmečio pabaigoje šiose pagrindinėse vietose žadama dvigubai praplėsti "autoservisą".

Laikraštis mini, kad "autoservisas" veikia Mažeikiuose, Kapsuke, Jonavoje, Radviliškyje, Kelmėje, Ukmergėje. Šiuos miestus paminėjęs, laikraštis reikšmingai pastebi: "rajonuose dar nedaug autotechninio aptarnavimo stočių". Ar šitoks paaiškinimas reiškia, kad, pav. Raseiniuose, neįmanoma gauti automobilio remonto, ir remonto reikalingą automobilį tenka vilkti į artimiausią "autoservisą" stotį, išsirašyti čia eilę, ir laukti automobilio pataisymo savaitę, kitą ir trečią?

Kodėl "autoservisas" veikia tik viena pamaina? Įvedus, pav. tris pamainas, palengvėtų automobilistų vargas? "Komjaunimo Tiesa", pasididžiavusi Mėnulio "lunochodo" reisiais Mėnulio šlaitais, paaiškina: "nė lengva sudaryti pilną ant- rą pamainą. Trūksta specialistų..."

Prie skandalingo "autoserviso" darbuotės tenka dar pridurti, kad pašėlusiai trūksta atsarginių dalių. Tokių dalių ieško automobilių fabrikuose, veda ilgus ir dažniausiai bergždžius susirašinėjimus. Lengviausiai tap problema sprendžia, gaudami vieną kitą atsarginę dalį juodoje rinkoje. Bet iš kur tos dalys patenka į juodą rinką? Tokias dalis vagia. Iš vieno automobilio vagia ir deda į kitą automobilį. Tuo tarpu apvogtas ieško pavogtų dalių, kreipiasi į juodą rinką ir ten, apvogę dar kitą, parūpina dingusią dalį...

Lietuviai mėgsta humorą, nors ir pakaruoklišką.

-- Bepigu lunochodui važinėti po Mėnulį, -- karčiai pokštauja kauniečiai, -- nei jis genda, nei

AUTOMOBILISTAMS

atsarginių dalių deficito, nei juodos rinkos, nei automobilių vagių.... O kaip aš? Ką tik iškraptė vandens pumpą, išmontavo radiatorių ir visus keturis ratus numovė! Su tokio remonto autoservise tenka laukti pusę metų.

Beje ateina atsakymas iš juodos rinkos: keturi ratai siūdomi už kainą, kuri didesnė už viso automobilio kainą. Nori važiuoti, pasišvaistyk rubliais.

Po poros savaitžių skundžiasi kaimynas -- nuo jo automobilio numovė visus keturis ratus...

(Žd)

BRANDTO
BĖDOS...

(Atkelta iš 1 psl.)

Po to NAU buvo išrinktas kaip ir du partijos CV vicepirmininkai maždaug ta pačia balsų dauguma: apie 280 balsų. Helmut Schmidt, kuris anksčiau partijoje buvo išrinktas didesniu balsų skaičiumi, šį kartą taip pat JUSOS buvo atitinkamai įvertintas: net 129 delegatai balsavo prieš jį. Vietoje H. Wehner, kuris neva dėl asmeninių motyvų pasitraukė iš partijos CV vicepirmininko pareigų ir atsisakė toliau kandidatuoti, buvo išrinktas Nordrhein - Vestfalijos ministeris pirm. H. Kuehn. Jis žada "tiesti tiltus" tarp sparnų ir vidurio.

Labiausiai nuskriaustas liko dešinysis partijos sparnas. Jų žmonės, kaip min. E. Franke, parlamento pirm. A. Renger ir kt. buvo visai neišrinkti į partijos CV. Ypatin- gai skaudus smūgis ištiko partijos veteraną ir didžiai nusipelnusį kovotoją Carlo Schmid. Jis tegavo apie 160 balsų ir buvo moraliskai priverstas toliau nebekandidatuoti. Vietoje senųjų ir dešiniųjų socialdemokratų buvo išrinkti 11 kairiojo sparno delegatų. Turint galvoje, kad kairysis sparnas turi simpatikų vidurio kairiajame sparne, priskaitoma, jog dabartinėje partijos vadovybėje iš 36 balsų apie 20 bus kairiojo sparno žmonių. Taigi, Vokietijos socialdemokratija nuo šių metų suvažiavimo smarkiai pasuko kairėn, nors mūsų terminologija ji buvo ir bus kairi. Tik tas kairumas bus daug raudonesnis ir susieks su kairiuoju ekstremizmu.

VERŠELIŲ DVĖSYKLA...

Sovietinė spauda mėgsta girtis "gyvulių fermomis", kur, esą, sovietinė ūkininkavimo sistema pasaulį stebina savo laimėjimais. Sovietinė spauda kartais prasitaria ir apie "gyvulių dvėsinimo fermas". Tose fermose gyvuliai dvėsinami. Tad, greta gegužės pirmosios penkiasdešimt penkių šūkių, tiesiog botagu raginantių pasitikėti kompartijos vadovavimu, reikėtų pridurti penkiasdešimt šūkių: pasigailėkite veršelių!

Štai ką sako kovos su gyvulių ligomis Vilniaus skyriaus viršininkas K. Lakickas, užsukęs į Trakų rajono Salkininkų kolūkio karvėdes:

"patalpa, kur laikomi naujagimiai veršeliai, lyg kišenė. Veršeliai sugrūsti po kelis aukštuose gardeliuose. Ir tie patys nešvarūs, nežinia kada dezinfekuoti... Tikru ligų plitimo židiniu tapo ir atjunkytų paršelių tvartas".

Toliau aiškina kolūkio pareigūnas:

"Šiomet jau nugaišo kone dešimt veršelių, netekome dviejų karvių..."

Aiškėja, kad kalta ir... technika. Įtaisė karvėdėje mėšlo transporterį. Ant transporterio juostos, kur net neaptverta, papuola veršeliai ir tuoj pat užmušami. Papuola ir karvės. Šios sunkiai sužeidžiamos. Kas kaltas? Atsakymo nėra. Kalta... technika!

Vienintėlis, karvei sušeidus, rūpestis -- kuo skubiausiai nugabenti karvę į skerdyklą!

Veršeliai žūsta ir dėl kitų negandų. Veršeliai negirdomi. Karvių prievaizdų nėra. Karves prižiūri melžėjos. Šios, kada papuola, duoda veršeliams atsigeriti. Bet kartais tos pareigos melžėjos neatlieka. Indai, iš kurių girdomi veršeliai, nežinia kada plauti. Tai infekcijos šaltinis.

Šitoks "ūkininkavi-

mas" vedamas ir kituose kolūkiuose. "Tiltų" kolūkyje, dėl infekcijos ir nehygieniško tvartuose sąlygų, karvės apsirgo užkrečiama liga -- brucelioze. Apsukrūs kolūkio vadovai sergančias karves pardavė kitam kolūkiui. Ligtų gyvulių tarpe buvo, kaip skelbia ma, "veislingos telyčios".

Kitur gi gyvulius sumaišė, sveikus ir užkrėtus, į vieną bandą. Sergančios karvės melžiamos ir jų pienas pristatomas į pienines!

Kolūkyje "Už taiką" ne taikiai elgiasi su naujagimiais veršeliais. Jiems nėra specialios priežiūros. Kaip paprastas reiškinys -- veršeliai krenta. Apyskaitose šitoks veršelių kritimas atžymimas, kaip natūralus gyvulių fermos reiškinys.

Gyvulių ligos ir kritimai, rašo "Komjaunimo Tiesa" (nr. 46) vien tik tai praeitais metais atnešė Salkininkų fermai 6.642 rublių nuostolių.

Tačiau tai nėra tikra gyvulių kritimo nuostolių suma. Mat, susirgusius gyvulius fermos suskumba ... parduoti skerdykloms.

"Kai ūkyje atsiranda pavojingos ligos", rašo korespondentas A. Naujo kaitis, "po peiliu patenkama nemaža veislinių telyčių ir karvių".

Sergančių telyčių ir karvių mėsa pasidaro sovietinių piliečių "steikais ir kotletais".

"Niekas neatsako už nuostolius", pastebi "Komjaunimo Tiesos" redakcijos padėtas antgalvis apmaudingam rašiniui apie veršelių kritimą, apie sergančių karvių pardavimą skerdykloms.

Bet gi atsakymą at-rasti lengva. Atsakymas paprastas ir trumpas: kalta sovietinio ūkininkavimo sistema.

(b)

PASITEIRAUKITE PAS MUS JEI
GALVOJATE PIRKTI NAMĄ!

- Low Rates
- Minimum Expenses
- We pay 3 1/4 % on escrow accounts

6% - 2 yr. certificates (Min. \$5,000)

5 3/4 % - 1-yr. certificates (Min. \$1,000)

NUOŠIMČIAI IŠMOKAMI KAS MĖNESI

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

**Saint
Anthony
Savings**

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

FORD MOTOR CO.

Utica Plant needs

- MILLWRIGHTS
- ELECTRICIANS
- SEWING MACHINE REPAIRMEN
- HYDRAULIC REPAIR

Proof of 10 years experience or journeyman's card required. Apply Hourly Employment Office Mond.-Fri., 8 a.m.-3:30 p.m.

50500 Mound Rd.

South of 23 Mile Rd.

Utica, Mich.

An Equal Opportunity Employer

(35-38)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METU \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTU • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAMIS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

MOTINA

O, mylima motina, laime širdin atsigrežus,
Kaip žvaigždės vis spindi, taip tu, amžinai ta pati!
Tik tavo palaima gyvenimo vieškeliai gražūs,
Tik tavo mums meilė, kaip jūra, gili ir plati!

P. Vaičiūnas

Tai žodžiai, kurie eina iš kartos į kartą iš lūpų į lūpas ir niekuomet nepasens, nes motinos vaidmuo pasilieka kaip gyvybės ir gyvenimo pagrindas kiekvienos tautos gyvenime, o itin ryškiai iškyla lietuvių motinos vardas savo tautos audringam kelyje. Nei vienas kitas žodis nei vie noj kalboj nėra tiek populiarius ir taip dažnai kartojamas pradant nuo kūdikio pirmųjų dienų ligi pat gyvenimo pabaigos, kaip MOTINA.

Jos vardas visiems vienodai brangus, nežiūrint vaikas, ar jaunuolis, vargšas ar garbingas tur tuolis. Motiną myli ir patys garsiausi žmonės, rašytojai, poetai ir politikai, tačiau dėl paklydimo ar nesupratimo kartais ilgesniam ar trumpesniam laikui užmiršta ją blogi vaikai. Jie prisimena tik tada, kai nelaimė ištinka, kai gyvenimo kelyje suklumpa, kai motinos pagalbos yra reikalingi, kai visi draugai užmiršta.

-- Naujosios kartos vi suomet yra tokios, kokios jų motinos buvo. Dvasinis moterų lygis yra daug reikšmingesnis tautos kraujui, negu vyrų, -- rašė Vydūnas, nes, anot Kudirkos, -- motina davė man ką apskritai motina lietuvių gali duoti savo vaikams, dar gi daugiau, nes pati daugiau turėjo.

Dabar pasaulis didžiulįjasi suteikęs moterims nepaprastai daugpatogumų ir namų ruošos darbo sąlygų palengvinimų aukštos technikos išradimų dėka. Patogumų, apie kuriuos mūsų močiutės net nesvajoję, tačiau tas pats pasaulis, atpalaidavęs moterį motiną nuo daugelio fizinių darbų, nepraprastai ap sunkino ją dvasiniai. Šiandien moti-

nai nesunku namuose palaikyti švarą, naudojant mažiausia laiko ir darbo jėgos pagaminti sveikus ir skanūs valgys, bet nepaprastai sunku svetimoj aplinkoj išauklėti gerą lietuvių, o dar sunkiau šiais didžiojo materialinio gerbūvio laikais apsaugoti vaikus nuo jaunimo tarpe beplitančių hipiško gyvenimo blogybų.

Šiandien iš lietuvių motinos lietuvių visuomenė ir tauta laukia, kad ji išaugintų vaiką susipratusiu lietuviu, sąmoningu lietuviybės gynėju, palaikytoju ir tautos ateities kūrėju, kad jis dalyvautų lietuvių kultūriniam ir politiniam gyvenime, kad būtų mūsų spaudos skaitytojas ir rėmėjas. To pa-

NUOMONĖS IR PASTABOS

Kvanktelėję ar papirktieji?

M. BEINARYS

Akiračiai praeitų metų birželio mėn. numeryje persispausdino ištrauką iš Gimtojo Krašto, kur duodama daug vadinamųjų sovietologų pavardžių, Akiračiuose ir Metmenyse pasisakančių už dialogą, už kultūrinį bendradarbiavimą, kurių autoriai kaisioja tokias mintis, tokius melus, kurie tik Maskvai naudingi, taigi pasakoja Maskvai naudingas pasakėles. Ko kiu tikslu Akiračiai persispausdino Gimtojo Krašto ištrauką? Kad parodytų: jūs mus laikote maskvaratininkais ir raudonsnapius, gi žiū-

ties tauta laukia iš gimtojo žemės okupanto priešpauką kenčiančios motinos.

Mūsų istorija rodo, kad lietuvių motina sugėbė savo pareigas atlikti įvairiais tautos gyvenimo laikotarpiais, nors kiekvienas iš jų lietuviui motinai suteikdavo vis naujų auklėjimo problemų, skirtingų rūpesčių, sunkių pergyvenimų bei sielos kančių, kurių niekas nesistengė palengvinti. Jeigu jai nepasisekė aukščiau minėtų motinos pareigų gerai atlikti, visuomet buvo ir dabar tebėra motina kalta tiek čia išeivijoje, tiek pavergtojo tėvynėje, kur paskutinis pavyzdys kankinio mirtimi žuvusio sūnaus Kalantos motina okupantų apkaltinta.

Retai kada motina yra herojė, daug dažniau ji kankinė, nors veide matoma tik šypsena. Sakoma, jog viena motina lengviau išlaiko dešimt vaikų, negu dešimt vaikų -- vieną motiną.

Minint kartą metuose motinos dieną, lenkime galvas prieš lietuvių motinas pavergtojo tėvynėje, Sibiro tremtyje, tiek čia laisvame pasaulyje, nes nuo kiekvienos iš jų priklausys Lietuvos ateitis.

E. Čekienė

Dail. V. Stančkaitės-Abraitienės piešiniai

rėkite ką apie mus rašo Gimtasis Kraštas. Bet kipšo keliai yra sukti.

Problema nėra tik lietuviška, problema pasaulinė. Pavyzdžiui toks Jean Paul Sartre yra žinomas, kaip komunizmo gynėjas. Net Stalino režimą yra gynęs. Okiekgarbinimų yra prirašęs Fidel Castrui! Bet prancūzas, filosofas, rašytojas, dramaturgas ir, nebūdamas komunistų partijos disciplinuotas narys, kartais į dalykus pažiūri kiek kitaip, kaip Maskvos komunistai. Kai Chruščiovas lankėsi Paryžiuje, žurnalistai jop klausė, kaip jis žiūri į Jean Paul Sartre. Chruščiovas atsakė: "Kai Jean Paul Sartre atvažiuos į Maskvą, jam duosime nu skusti maišą ropučių".

1928 metais mano draugas, gerokai vyresnis už mane, nutarė apsiženyti. To draugo pavardės nėra šau, nes jis yra miręs. Pavadiname jį P.P. Jis prisipažino, kad tūla mergaitė jam patinkanti ir pa klausė manęs, kaip aš manęs, ar ji už jo eitų? Aš atsakiau: "Žinoma, tu toks mokytas ir rimtas vyras". Vieną dieną jis nuėjo pas tą mergaitę, padavė jai sveikatos liudijimą, prisipažino meilėje ir paprašė rankos. Po to, paėmęs kairiąją ranką, pradėjo bučiuoti kairiosios rankos mažąjį pirščiuko galiuką. Bučiavo tiek aistringai, kad net suprakaitavo. Toji mergaitė atšikėlė, atidarė duris, ir, grąžindama sveikatos liudijimą, pasakė: "Jūsų sveikatos liudijimas yra suklustotas". Gal tas mano draugas, jau danguje ar pragare ir šiandien dar nežino, kodėl toji mergaitė jo sveikatos liudijimą rado suklustotu.

Akiračių sovietologams irgi skirta Maskvoje skusti po maišą bulvių, nes jie irgi nežino, kur ir kaip bučiuoti maskvinei komunistų partijai.

Teko skaityti štai kokią keistą pareiškimą: "Lietuviai dar neatsiplėšė nuo to galvojimo, kuriame mus užklupo katastrofa". Tai pareiškimas vieno tų Amerikos liberalų - progresistų. Tas pareiškimas rodo, kad yra žmonės, kurie yra atsiplėšę nuo to galvojimo, kuriame mus užklupo katastrofa. Tat tiems atsiplėšėliams tuometinė katastrofa šiandien nėra katastrofa. Nuo ko atsiplėšėta, man aišku, bet neaišku -- prie ko prisiplėšėta. Esu skaitęs daugytą atsiplėšimų. Kai kuriuos tenka prisiminti.

-- Ar kapitalistinės santvarkos grąžinimas į Lietuvą mums yra ar nėra būtina Lietuvos laisvės sąlyga? (Metmenų nr. 10 l15 p.).

Taip šį klausimą stato sovietologas, priklausęs "kugelio generacijai" (terminas ne mano, bet to sovietologo draugų progresistų) buvo svarstytas - diskutuotas Šviesos-Santaros suvažiavime tarpe "kugelio" ir "hot dogs" generacijų 1965 m.

balandžio mėn. 24 dieną. Diskutuotas ir aprobeutas, ir Metmenų redakcijos štabas, laikydamasis "liberalinės politikos", jį atspausdino. Nuo Metmenų 10 nr. iki 23 nr. nei vienas Metmenų mokslinkas nėra to klausimo nagrinėjęs, nei vienas nemėgino jį atsakyti.

Tame klausime yra du dalykai: kapitalistinės santvarkos grąžinimas ir Lietuvos laisvė. Kai dar bandą ganiau, vienas iš mintingusiųjų piemenukų įrodė, kad niekas nieko negali pamesti, ko neturėjo. Sakydavo: "Tu ragų nepametei, nes jų neturėjai". Fanašiai yra ir su grąžinimu. Negalima grąžinti to, ko nebuvo. Tam sovietologui yra gerai žinoma, kad Nepr. Lietuvoje kapitalistinės santvarkos nebuvo. O ko nebuvo, yra beprasmiška kalba apie nebūtų dalykų ar situacijų grąžinimą.

Tas paklausėjas puikiai žino, kaip Lietuvos laisvė buvo prarasta ir kaip ji gali būti grąžinta. Jis taip pat puikiai žino, kad Lietuvos laisvės praradimas ir jos atstatymas nieko bendra neturi nei su buvusiomis, nei su būsimosiomis Lietuvos ūkiu ir socialinėmis struktūromis. Bet klausimas pastatytas taip išmintingai, kad į jį geriausia atsakyti tuo pačiu išmintingumu laipsniu. Man tikrai lengva į tą klausimą atsakyti, nes atsakymą girdėjau prieš penkiasdešimt metų.

1921-22 metais Tauragėje buvo protinėje dimensijoje sušlubavusiems klinika. Prie tos klinikos buvo sodas. Ramesnius ligonius išleisdavo į tą sodą. Tarp ligonių ypač išsiskirdavo trys: kunigas, karininkas ir inžinierius. Jie tarp savęs ypač daug diskutuodavo. Kartą diskusijos ėjo apie pragarą ir dangų. Kunigas įrodinėjo, koks geras esąs gyvenimas danguje. Tentik reikią garbinti Aukščiausiąjį ir tai esanti didžiausia žmogaus laimė. Karininkas nesutiko, kad tas vadinamas garbinimas sudaro žmogui laimę. Esą garbinome carą, jo šeimą, didžiulius kunigaikščius ir kas pasidarė? Štai kur begarbinami atsidūrėme. Kunigas negalėjo to karininko įtikinti, kad danguje žmogui esanti laimė, jeigu reikią ką tai garbinti. Bet pagaliau karininkas kunigui pasiūlė: "Tu mane kaip nors prašmugeliuok į dangų, o po to aš tau papaskosiu, koks ten gyvenimas, kokia ten laimė". Sekant to karininko genialia mintimi, aš tam sovietologui pasiūliau: tu kaip nors "išpašalvonyk" ruskus iš Lietuvos, o po to aš tau papaskosiu, koks ten bus gyvenimas, kapitalistinis ar tas kitas, kurio vardo tu nesakai, bet turi ant liežuvių galo.

Kadangi yra mada kalbėti apie vizijas, tai ir aš, neatsilikdamas nuo progresistų, pateikiu bent vieną viziją. Kai to sovietologo nuopelnus ruskiai kraustysis iš Lietuvos, barškės patelės. Ir

kai tik nutils paskutiniai patelinių barškėjimai, Laurinčiukas klūpos ant Kalantos kapo ir sakys: "Aš pirmas norėjau susideginti už Lietuvos laisvę, bet tu mane pralenkei. Jei tu reikalauji, aš dabar esu pasirengęs susideginti".

Visai rimtai kalbant, tas sovietologas tuo savo klausimu laukia atsakymo: kapitalistinės santvarkos grąžinimas į Lietuvą nėra būtina Lietuvos laisvės sąlyga. Na, taip mes visi lietuvių į tą klausimą ir atsakome. Ar po tokio atsakymo ruskiai iš Lietuvos pradės kraustytis?

Kas čia, 33 grašiai ar kvanktelėjimas?

Tas sovietologas vėname Akiračių numeryje rašo šias mintis: kalbos, kad visi pabėgtų, jei galėtų, kenkia Lietuvos laisvimui. Ne visi bėgo ir ne visi pabėgo. Kurie nebėgo ir nepabėgo, ten gyvena ir niekas iš ten nebėga, nors išvažiavimo galimybės jau yra ne siauros.

Mano gimtinis kaimas Vėžaičiai randasi tarp dviejų upelių -- Laigos ir Salupio. Abu Šešuvės intakai. Į šiaurę nuo mūsų kaimo pirmiausia buvo veja, toliau smiltynė, prie smiltynės buvopūdai. Toje smiltynėje rūsiuose žiemą buvo laikomos bulvės. Už smiltynės buvo kupstynė, už kupstynės pelkynė, kur prasidėjo tuodu abu upeliai, Laiga ir Salupys. Už pelkynės buvo Karališkoji giria. Tūlas mūsų kaimo gyventojas Spūdvilas dvi savaites kalbėjo, kad jis į pelkynę eis medžioti. Visi matėme, kaip vieną dieną rudenį Spūdvilas išėjo medžioti. Nuėjo iki Smiltynės ir, žiūrime, grįžta. Visi galvojo, Spūdvilas ką nors užmiršo. Bet Spūdvilas pradeda:

-- Einu per smiltynę ir žiūriu -- iš vieno rūsiu išlenda slunkius. Bet koks slunkius! Kaip šynkartė, ne, kaip dvi šynkartės. Tai lyg koks smakas, toks didelis, taip tas, kurį nudobė Šv. Jurgis, bet kitoks, nes gaurotas. Ir raitosi ir tiesiog eina ant manęs. Aš į jį paleidau du šūviu, bet kulkos atsimušė nuo to slunkiaus plaukų. Aš bėgti. Ir kai atbėgau iki pusės vejės, atsisukau pažiūrėti, tas slunkius ilindo į prūdą.

(Bus daugiau)

MACHINIST

WANTED

PRESSBRAKE OPERATORS
SHEAR BRAKE OPERATORS
WELDERS
HAND GRINDERS
For 1st & 2nd Shift
Steady work for qualified men.
Apply in person.

CLEVELAND FROG
CROSSING CO.
6917 BESSEMER AVE.
CLEVELAND, OHIO

(38-40)

WANTED

JOURNEYMEN

OR

1ST CLASS SKILLED
DIE MAKERS

AND

TOOL MAKERS

Secure growth positions available with Cleveland general aviation company. We are currently producing two single engine aircraft and are developing a twin engine. We are looking for toolmakers with die making experience and others with jig and fixture background. Good wages, fringe benefits and company paid pension program. Apply to:

GRUMMAN AMERICAN
AVIATION

318 BISHOP RD.
CLEVELAND, OHIO

An Equal Opportunity Employer
(38-38)

Močiutė su vaikaičiais.

MOTINA

KA LPAS UOGINIUS

Pasaulyje nieko nėra amžina. Amžinas gyvenimas skirtas tik motinai. Žodį "mama" supranta visas pasaulis. Motinos meilė -- aukščiausia žemėje galima meilė -- kilniausias, tyriausias ir darniausias žmogaus širdies jausmas. Užtat ne tik kūdikis pajutęs baimę, skausmą ar ilgęsi šaukiasi motinos, bet anuomet ir jauni mūsų kūrėjai -- savanoriai mirdami dažnai šaukdavosi motinos, kuri savo ranka laimino juos išeinančius frontan ir niekas kitas taip šiltai, raminančiai paglostyti ir paguosti skausmuose mirstančių negali. Motina dėl savo vaiko beatodairios savo pačios gyvybės stato pavojun. Naktis nemiegojusi, išvargusi, atsisako poilsio, jei tenka prie sergančio vaiko budėti. Motina visada pasiryžusi aukotis savo vaiko labui.

Daug knygų prirašyta apie talentingus žmones: rašytojus, poetus, karo vadus, išradėjus. Deja, palyginamai, labai mažas teparašyta apie jų motinas. Motinos tyliai iš šio gyvenimo pasitraukdamos jokio sau atpildo už savo kančias ir vargus nereikalauja. Vienintelis motinos troškimas -- matyti savo vaikus dorus ir laimingus žmones.

Visa žmonijos giminės istorija remiasi šeima, kurios širdis -- motina, kurią pats Dievas įgalino pajėgti, suprasti ir įvykdyti sunkias, bet garbingas motinystės pareigas.

Motinos rankose glūdi žmonijos likimas, nes motinos ugdo tautas, formuoja žmonijos veidą. Yra legenda. Kai anuomet Visatos Kūrėjas, nužengęs žemėn, paprasto senelio pavidale, pėsčiomis keliavo per laukus ir žmonių gyvenvietes stebėdamas aplinką ir žmonių darbus bei elgesį. Jis lankėsi ir Lietuvoje. Mūsų šalelėje Jis gerėjosi žmonių dirbama darbais, svajingai ošiančiais miškais, banuojančiais javais, padangėse giedančiais vever-

sėliais, linksmai raliuojančiais piemenėliais, melodingai čiurlenančiais upokšniais ir viskuo, ką jam teko matyti ir girdėti. Sutiktuosius žmones Jis teiravosi ką kuris dirbęs, o iš klausos pagirdavęs bei gražius jų darbus laimindavęs.

O kai prieš Viešpatį atsitojo suvargusi lietuvė motina su kūdikiu ant rankų, tarė: -- Palaiminta būk tu, moterie. Tu esi visos mano kūrybos vainikas. Tavo glėbys žmogaus vaikams žemėje suteiks laimę -- jie valdys žemę, jūras ir pa dangių erdves... Tikrai per tave viskas, kas Visatoje yra turi savo vertę ir reikšmę. Kam tikty visų -- įvairių profesijų ir amatų žmonių darbo -- kūrybos vaisiai, jei žemėje nebūtų motinos, jei nebūtų žmogaus? Tu visuomet vadinsiesi tuo aukščiausiuoju, kilniausiuoju vardu, kurį žemėje turi visi mano sutvėrimai -- MOTINA. Ir Viešpats maloniai palaimino lietuvių motiną, ir suteikė jai tas didžias kūno ir dvasios jėgas, kuriomis įvairiais laikais, kęsdama svetimųjų priepaūdą, terorą, tremtį, nedateklus ir vargus, lietuvių motina pasižymišmintimi, kantrybe, ryžtu ir ištverme. Gera motina -- tikra Dievo palaima tautai ir žmonijai, blogos motinos -- tautos -- žmonijos nelaimė. Deja, nemaža šių dienų ir mūsų motinų savo prieauglio nebemokina gimtosios savo kalbos ir tuo būdu, ir taip negausi mūsų tauta ne tik žiauraus okupanto, bet ir mūsų pačių -- nukreipiama tautai ir lietuvių bei pavojinga linkme.

Visų didžiausia pagarba ir meilė priklauso dorom, gerojoms mūsų lietuvių motinoms, kurios nuo praamžių švietė didžiausiais, kilniausiais tautiniais darbais: mylėjo savo gimtąją šalį, grąžinę savo protėvių kalbą, dorais žmonėmis -- tauriais patriotais auklėjo savo vaikus. Tik to-

BRANGI SESUTE,

Lygiai kaip muzikos garsas priklauso nuo vartojamo muzikos instrumento privalumų, šokio žingsnių pobūdį didele dalimi nulemia apavas. Kietą galą turintis baletas batelis tinka pasistojimui ant prištų, minkštas apavas išdirba lengvą šokio stilių, o kietas kulnas veda prie įvairių trepsėjimo šokių. Klumpė, savo ruožtu, vėlgi verčia šokėją naudoti savotiškus šokio žingsnius.

Nors mūsų kaime per kiekvieną vakarušą būdavo smagiai trypiama auliniiais batais, savo tautiniuose šokiuose mes bato kulno treptelėjimo atsisakėme, lyg tai būtų nelietuviškumo ženklas ir visi kaip vienas sulindome į vyžas. Latviai tuo ažvilgiu buvo sąžiningesni už mus, ir jie savo šokiuose išlaikė batą bei trypimą.

Čia tekėtų trumpam sustoti ir nors vieną kartą tiesiai pasižiūrėti slaviškų įtakų baimei į akis. Pakratykime sąžinę ir patys savęs užklausime: kas gi atsitiks, jei mes istoriniai įrodysime, kad slavai savo pagrindinius kultūrinius bruožus paveldėjo iš baltų? Ar ir tuomet mes turėsime atsisakyti teisėto savo bočių palikimo vien todėl, kad slavai tuo pačiu palikimu yra pasinaudoję?

Grižkime tat prie šokių ir prie šokių žingsnius nulemiančios avalynės klausimo ir aptarkime reikalą iš istorinio taško. Senovėje, romiečiai nepažinojo nei bato, nei jo vardo. Prancūzų, ispanų, vokiečių kalbininkai visi gana vieningai sutaria apibūdindami universalų žodį "bota" kaip ne žinomos kilmės išmislą. Yra žinoma tikrai vienas faktas: sulyg tai dienai kai iš rytų Europos atvykę barbarai sugriovė Romos imperiją, Romos pėsčiųjų falangų sijonėlius ir sandalius kartą ant visados pakeitė raitelių užkariautojų atgabenta -- jojimui pritaikyta -- apranga: vyriškos kelnės ir pentinuoti batai.

Kai V-tame šimtetyje vyčiai gaudai raiti perskrodė Europą ir prisidėjo prie Romos imperijos sugriovimo, jie tatau atliko ne vyžuoti, o batuoti, pentinuoti ir auluoti. Drauge jie su savi mi atsigabeno įvairių trepsėjimų šokius, kuriuos jie vadino lietuviškais vardais: gauda, vytis, žengena.

Jie atgabeno į vakarus mūsų šokių žodį trepsėti, ir ispanų "trapa, trapa" reiškia ėjimo garsą lygiai taip pat, kaip mūsų "trep, trepu". Ispanų kalboje žodis "trapala" (-- trepala, su pietryčių ir rytų Lietuvai būdinga kirčiuota galūne) nurodė senovės Ispanijoje ne tik žirgo bėgimo garsą, bet ir žmonių subuvimą, kas vėl mus nukelia tiesiu keliu į Ukrainą ir primena ukrainiečių šoki "Trepai".

PAKARUOKLIO NAMUOSE KALBA APIE VIRVĘ...

Lietuvos kompartijos centro komiteto propagandos ir agitacijos skyriaus leidžia dvisavaitinį leidinuką "Laikas ir įvykiai". Redakcinėje kolegijoje, kaip ir reikėjo laukti, prievaizduoja du iš Maskvos importuotus rusai: V. Beriozovas ir A. Piročkinas. Laikraštėlis verčia į itin grubios agitacijos medžiagą. Tai išulės pamokymai, kaip skiepyti "mokslinį ateizmą", kaip snipinėti vaikus mokykloje, kaip sekti, kad laidotuviuose nebūtų "religininkų simbolių ir stabukų".

Retkarčiais leidinukas prabyla ir platesnės politinės propagandos temomis. Tai jaučiama, kad propagandos vežimais stengiasi įkinkyti mokslą ar meną. Čia, savaime aišku, neišsiverčia betiesos falsifikacijos, grubių istorinių klaidų, išulės "tvirtinimų".

Leidinuko Nr. 3 stengiasi praplėsti politinės propagandos sritį iki meno, iki literatūros ap-

kių motinų auklėti sūnūs, amžių būvyje aukavosi Lietuvai ir žadino lietuvių tautą savaimingam gyvenimui su ginklu rankoje kariavo su nuožmiais pavergėjais ir įvairiais būdais dar ir šiandieną tebekovoja dėl pavergtos tautos išlaisvinimo.

tarčių, Kompartijos instruktorius J. Lazauskas pompastiškai dėsto: "Menas -- aštrus ginklas ideologinėje kovoje".

Visas kompartijos instruktoriaus straipsnis išlaikytas "deržimordiškoje" (įžulioje) režiminio įsako "Dėl literatūros ir meno kritikos" dvasioje.

J. Lazauskas nori užmaiti apynasrį literatūriniam Pegasui ir jodinėti tuo Pegasu sovietiniuose raštuose. Savo "tezei" ginti kompartijos instruktorius talkon pasiūkia rusus (meno su propagandinimo žinovus) P. Demičevą, G. Nedošviną, G. Nežnovą ir, netgi, Maksimą Gorkį. "Svariomis" citatomis skamba L. Lenino posakiai. J. Lazauskas nori savo ideologinėmis salvėmis sustruikuoti "buržuazinius" bastionus. Todėl jam tenka apginti "tarybinę" literatūrą nuo "buržuazinių" autorių kritikos. Nuneigęs tų autorių kritiką, J. Lazauskas dedasi įrodęs, kad menas turįs tarnauti marksistinei "tiesai".

Vienu plunksnos pabrėžimu J. Lazauskas nurašo į "lėkštų" autorių eiles garsiausius vakarų filosofus. Mat šie norėtų, kad "menas tarnautų kas-tai, ne liaudžiai".

Karžygiškai jodinėda-

šokio metu kulnu mušamas ritmas Ispanijoje tebėra vadinamas "čebatavimu" -- "zapateo". Ispanų "zapato", kaip ir mūsų čebatas yra žemas batas. Č. Gedgaudas šį žodį atžymi kaip kilusį iš mūsų aučiabato, ir įdomiai seka šio neabejotinai lietuviškos kilmės žodžio kaskart labiau iškraipytų variantų grandį įvairiose slavų kalbose.

Mūsų korpė vėlgi yra ne kas kita kaip žemas, "kirptas" batas ir savo išvaizda bei vardu korpė yra romaniškų kalbų "escarpin" -- iškirpinys. Beje, ispanų kalboje medžio ar odos iškarpoms daryti vartojamas įrankis iki šiai dienai yra "nežinomos kilmės" žodis "escarpel" -- iškirpelis.

Klumpė viduramžių Ispanijoje buvo vadinama mederuonės vardu, su išimtinai baltiška, dvibalsiuota, priesaga "uonė", kurios kilmė vėlgi yra sudariusi ispanų ir portugalų kalbininkams neišsprendžiamą mįslę.

Būdinga yra tai, kad tuo tarpu kai senieji Ispanijos įvairių batų pavadinimai yra išimtinai lietuviški, vyžai nurodyti ispanai nuo seniausių laikų vartoja baskų žodį "abarcas". Tatau nereikia, kad mes anais laikais vyžų nevartojome, bet pilnai galėtų reikšti, kad įvairius batus bei jų lietuviškus vardus mes atgabenome į vakarų Europą V-tame šimtmetyje kaip mūsų šokių naujovę, o vyža ten jau nuo senesnių laikų buvo žinoma ir tu rėjo savitą, vietinį vardą.

Šokdami tautinius šokius, visgi turfume mes ne taip jau ryžtingai vyžomis mūvėti. Reiktų mums retkarčiais atminti, kad čebatas ir elegantiška korpė, kalbiniai imant, yra išimtinai lietuviškas apavas, kurį mes padovanojome tiek rytų, tiek vakarų Europos tautoms. O ir "trepalo" šokdami neturėtume bijoti, nes tam ispaniškam "trapala" žodžiui paaiškinti tikrai mes turime atitinkamą veiksmažodį.

Atminkime tat mūsų liaudies dainos žodžius:

"Šok vyžuoti,
Šok batuoti,
Šok ir pentinuoti."

Tai tiek šiam kartu. Atsisveikinu su Tavimi iki sekančio -- ir paskutinio -- laiško.

Jūratė.

P.S. Jei turi po ranka, Sesyt, M. Gimbutienės "The Slavs" knygą, žvilgtelk į archeologinį žemėlapi (psl. 107), kuriame yra apibrėžta slavų V-to šimtmečio "tėvynė". Tai būta palyginti nedidelio, nuo Karpatų kalnų šiek tiek į rytus nusidriekusi plokštumo, iš kurio tikrai vėliau, pradedant šeštu šimtmetu, pakilo pirmosios slavų išsiplėtimo bangos.

ba apie virvę pakaruoklio namuose.

Ryskiausias J. Lazauskas ko sugalvotas falsifikatas, kurį bene pirmą kartą aptinkame "tarybinėje" literatūrinėje teorijoje yra "socialistinio realizmo" sutapatinimas su įprastu "realizmu" terminu. Nežinia, ar tas falsifikatas yra J. Lazausko "išradimas", ar partijos naujas "ideologinis" ginklas? Vienok, savo prasme ir esme "socialistinis realizmas" ir "realizmas" skirtingi kaip dangus ir žemė. Galima spėti, kad čia J. Lazauskas, šokęs kalbėti apie jam svetimas sąvokas, įkliuvo į savotišką "schizmą", nes gorkinį "socialistinį realizmą" prilygino prie "buržuazinio" realizmo...

"Tarybinės" literatūros priklausomybė nuo režimo aiški be platesnių įrodymų. Kalbėti apie virvę pakaruoklio namuose, atrodo, netinka kompartijos instruktoriui. Paskendęs žodžiuose J. Lazauskas neįmanoma reiškinio esmės.

(ap)

TIME STUDY MAN

Minimum 2-3 yrs. practical experience. Maintain and establish PW rates on manual and machine controlled operations. Some project work. Call 216-481-5900 or send resume to:

R. E. STADELMAN

ANCHOR INDUSTRIES INC.
1725 LONDON ROAD
CLEVELAND, OHIO 44112
(37-39)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Operos Carmen antrojo akto baletas. Kairėje ant stalo stovi sol, Aldona Stempužienė ir šalia jos sol, Nerija Linkevičiūtė.

'CARMEN' LIETUVIŲ OPEROS SCENOJE

Antanas Nakas

Chicago Lietuvos Operos po ilgesnės pertraukos atnaujino operos Carmen pastatymą. Įvyko 4 spektakliai. Pirmuosius du š.m. bal. 29 ir 30 d. teko matyti su skirtingu solistų sąstatu. Operos vadovybės sumanymas keisti solistus -- sveikintinas reiškinys, nes tuo būdu buvo suteikta galimybė pasireikšti didesniam dainininkų skaičiui, o norintiems keletą kartų pasiklausyti operos -- didesnį įvairumą.

Carmen opera yra muzikos kūrybos šedevras, kuris nors ir daugelį kartų matytas, bet vis kaip brangakmenis žėri įvairiomis spalvomis, pulsuoja aištingomis emocijomis ir muzikaliųjų idėjų išradinumu. Carmen viena iš nedaugelio operų, kurioje sukoncentruotos iškilios operos savybės: geras libretas, spalvinga, įvairi muzika, puiki orkestracija. Dainininkai ją mėgsta dėl plačių galimybių joje pasireikšti vokaliniai ir vaidybiniai.

Operos vadovybės darbas ir pastangos, nukreiptos į teatro meną, labai brangintinos. Jos, kaip barometras, parodo mūsų išsilavinimo, kultūros, mūšio troškimus, sugebėjimus, nuotaikas, kuriose gyvenimas pulsuoja ir neleidžia šviesnei ateities vilčiai užgesėti. Ypač savo darbštumu pasižymi operos vadovybė: pirmininkas Vytautas Radzius, Vaclovas Momkus, J. Vidžiūnas ir kiti, kurių visų neįmanoma išvardinti, tačiau kuriuos mes prisimenam ir vertinam.

Operos esmei geriau suprasti, reikia prisiminti centrinę jos figūrą -- Carmen, kuri gyvena skirtingu gyvenimu, negu kaimietė mergaitė Micaela. Carmen personažą supa įvairaus plauko nusikaltėliai, kontrobandininkai, avantiuristai, kurie azartiškai žaidžia gyvybės ir laisvės kainą ir noriai kerta kraujuojančias lažbas mir-

ties ir gyvybės atvejuose. Jie nežino didesnės negarbės kaip netinkamai atsilyginti už įžeidimą. Tik durklas ir kraujas ši klausimą išsprendžia. Jei tai yra sutartinis reikalas, tai Carmen konvencionali: prieš vyro meilę ji stato savo drąsą, akiplėškumą, išlumą ir grožį. Jei kas tu tokia Carmen psichologijos koncepcija nesutinka, tai visas paskutinis operos aktas lieka bevertis ir nereikšmingas. Kam jai reikia vienai pasilikti su Don Jose Sevilijos aikštėje, prie bulių kovos arenos, jei ji gali su kitais nueiti pasigėrėti savo naujo mylimojo triumfu? Ji žino, kad Don Jose moraliai sunaikintas, bet pagal čigonų įstatymą ji yra jo ir sutartis dar galioja tol, kol jis nuo jos neatsisakys. Žaidimą pralošia Carmen. Durklas į širdį nuslopina meilę ir gyvenimą. Niekas negali Carmen pakaltinti bailumu arba melu. "Laisva aš gimiau, laisva ir mirsiu!" Ši drama gaivališkai prasiveržia Bizet muzikoje ir operos personažų charakteriuose.

Per visą operą daug kartų praskamba leitmotyvas ("Likimo Motyvas"), paryškina Carmen ir jos mylimojo psichologinę būklę. Jūs, turbūt,

pastebėjote, kad jis visame savo dramatiškame grožyje, pirmą kartą praskamba jau pirmojo akto bravūrinės uvertiūros, o vėliau daug kartų, nors ir trumpiau, pasikartoja operos eigoje? Bizet ir kiti kompozitoriai, kiekvienas savaip, leitmotyvo idėją paėmė iš mohametonių legendos, kurioje iš rojaus išvarytas šetonas, prisimena tik vieną rojų girdėtą sąskambį -- vadinamą "Velnio motyvu".

Spalvingame operos personažų paveiksle, Carmen vaidmenį atliko dvi solistės: Roma Mastienė ir Aldona Stempužienė. Kiekviena dainininkė, interpretuodama Carmen vaidmenį, skirtingai suprato jos psichologinius bruožus. Carmen charakteris nėra eilinis -- mišlingas ir sudėtingas. Dėlto ir abi solistės savo vaidmenį skirtingai interpretavo. Klausytojai patys, pagal savo nusimanytą ir skonį, gali padaryti išvadas.

Stempužienė, prityrusi dainininkė, dalyvavo daugelį kartų koncertuose ir operose. Lietuvių Operoje 1959 m. pirmą kartą atliko Carmen vaidmenį su dideliu pasisekimu. Plačios skalės, malonaus, savotiškai kultivuojamo balso

Operos Carmen ketvirtasis aktas. Priešaky stovi solistai Roma Mastienė ir Algirdas Brazis.

tembro mezzosopranas, buvo šiai rolei labai charakteringas. Kaikurių vietų mezzo voce (pusbalsiu) dainavimas vis labiau ryškino rečitatyvinę įtampą, slenkančią į finalo tragediją. Pagrindinis Stempužienės šios rolės interpretavimo bruožas tai dramatiškumas, kuris reiškėsi balso intonacijoje, išradinigoje ir laisvoje vaidyboje.

Roma Mastienė mažiau dramatiška, labiau koketiška Carmen. Laisvos aukštutinės gaidos, persijungdamos į mezzosopraninį registrą sukūrė savotišką balso tembro koloritą, skambėjo nors sultingai, bet nepasiekė Carmen tipui reikalingo charakteringumo. Sceniškai grakšti, patraukli Carmen su tendencija pakartoti tuos pačius judesius. Abiejų solisčių puikus kostiumas.

Don Jose rolėje girdėjome lietuviams gerai žinomą tenorą -- Stefan Wicik, kuris jau daugelį kartų dalyvavo lietuvių operos pastatymuose. Židrovai jį pamėgo už sąžiningą lietuviško teksto išmokimą, gerą diskciją ir malonų balso tembrą, kuris labai tiko šios operos charakteriui pavaizduoti. Carmen atstumtas, finalinėje scenoje išvystė didelę dramatinę įtampą.

Pagal operos partitūrą, Escamillo partija šiek tiek peržema baritonui, bet peraukšta bosui. Algirdas Brazis, parodydamas gerą belcanto ir ugningą temperamentą, lengviau susidoravo su uždaviniu negu Liudas Stukas, kurio balsiniai resursai mažesni. Sevilijos gyventojų entuziazmui sukelti, reikia didesnio blizgesio ir bravūros.

Nerija Linkevičiūtė, Kristina Milerytė, Carmen draugės, gyvai reišė scenoje. Ypač savo vaidmenį, kaip prigimta čigonė, gerai atliko Linkevičiūtė, parodydama gražų balso tembrą ir muzikalumą. Jos abi, drauge su Carmen, Bernardu Prapuoleniu ir Juliu Savrimu, kvintete išvystė nelauktai retą ansamblinį preciziškumą.

Micaelos -- kaimietės mergaitės rolę pirmame spektaklyje atliko Gina Čapkauskienė, o antroje -- Margarita Momkienė. Du skirtingi balso tembrai ir skirtinga vaidyba. Čapkauskienė daugiau sentimentali, o Momkienė Micaela labiau šaltesnė. Pagal Bizet sumanymą šiai rolei labiau tinka lyrinio pobūdžio lygus balsas.

2-jo akto baletą gyvai atliko V. Karosaitė ir J. Puodžiūnas su savo šokėjomis.

Zunigos -- dragūnų kapitono partija šioje operoje užima reikšmingą vietą. Ją kruopščiai paruošė ir atliko Valentinas Liorentas ir Vytautas Nakas, vaidybiniai skirtingai interpretuodami.

Aleksandras Kučiūnas, ilgametis Liet. Operos aktorius, (Nukelta į 6 psl.)

ANTANO MUSTEIKIO ROMANAS

Visuotinai jau esam šnekėję ir persnekėję, kad svetur gyvenančių lietuvių prozininkų eilėse bene paskutinis bus Kazys Almenas, ir tas pats jau pradėjęs savo naujas knygas leisdinti Vilniuje, nebe svetur.

Gal toks šnekėjimas ir nenušako visuotinės tiesos, bet iš tikro padėtis neatrodo džiuginanti ir linksma. Kai vyresnieji padės plunksną, prozos svetur galime ir nebeturėti. Todėl džiugina, kai į prozininkų gretas ateina nauji žmonės, tegu ir vyresnio amžiaus, bet su geromis intencijomis -- papildyti romanų lentynas.

Neseniai kaip tik susilaukėme duoklės iš naujo prozininko -- Antano Musteikio: Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje išleido jo romaną Kiauros riešučios (259 psl., 4.50 dol.) Romano autorius jau nebe jaunuolis (gimęs 1914 m.), ir sunku būtų pasakyti, ar jis ištvirtins rašytojų gretose, ar pasitenkins ta viena knyga.

Romano vyriausias veikėjas Liudvikas Rimgaila Lietuvoje buvo mokytojas dar nepriklausomybės laikais, išgyveno okupacijas, atsidūrė svetur, gilino mokslus Vokietijoje ir JAV ir įveikė pasiekė aukštybių -- įsigijo laipsnius, pasidarė profesorium. Dalis nepriklausomybės metų, okupacijos, bėgimas, kūrimasis svetur yra pavaizduota jau ne viename lietuviškame romane, bet, tur būt, reikėtų sakyti, kad tai ir gerai. Šitaip išryškėja, ką yra išgyvenusi ta tautos dalis, kuri atsidūrė svetur. Tiems, kurie rašo, tai yra pažįstamas gyvenimas, kiekvieno maždaug skirtingas ir savitai pristatomas. Taigi vaizduojamas gyvenimas yra autentiškas ir lietuviams savas, ir gerai, kad rašytojai, svetimoje aplinkoje gyvendami, nepasiduoda įtakai sėmies sulčių iš tos svetimos kasdienybės, kur nebėra lietuvių.

A. Musteikio romanas yra perdėm lietuviškas. Dar ir suręstas jis ypatingu būdu. Pamestas žmonos, Liudvikas Rimgaila atvažiuoja iš Amerikos į Vokietiją aplankyti savo brolio Mečio, kuris ilgas laikas gydomosi Gautingo sanatorijoje (romana baigiant, ten ir miršta). Liudvikas jam pasakoja savo gyvenimą ir tai sudaro romaną. Pradedant ir baigiant skyrius, abu broliai dar pasikalba, padiskutuoja, ir tuose, sakyti, skyrių rėmuose išryškėja Mečio gyvenimas, sveikatos padėtis, jo pažiūros į kai kuriuos klausimus, jo meilės istorijos. Tokie skyrių rėmai, kuriuose dar išryškėtų vienas veikėjas, mūsų romanams,

tur būt, naujiena, įvesta kaip tik A. Musteikio. Kitas ir dar labai rimtas A. Musteikio nuopelnas yra graži, stilinga kalba, kokios mes nuolat pasigendame saviškose knygose. Skaitai ir niekur neužkliūvi, plaukia sakiny po sakiniu, kaip per lygų ledą. Ir retesnį žodį dar užtiksi, tinkamai įjungtą ir teikiančią sakiniui daugiau vaizdingumo. Malonu tokią knygą skaityti.

Deja, ta retai tokia graži kalba dar nepasako, kad "Kiauros riešučios" turi būti geras romanas. Romane daug žmonių, daug įvykių, bet atrodo, kad rašytojas nepajėgė visa tai paversti išraiškiu meno kūrinio. Kiekvienas vaizduojamas žmogus gyvena savo atskirą gyvenimą, ateina į sceną, papūna joje vie nas ilgiau, kitas trumpiau ir išeina, nepalikęs jokių savo buvimo pėdsakų, niekuo neprisidėjęs prie veiksmo, patys neišryškėję ir kitų neišryškinę ar nepadėję jiems išryškėti.

Štai imkime tą vyriausiąją, Liudviką, kuris pasakoja savo gyvenimą. Jis pasakoja pirmuoju asmenu, o tai yra tokia forma, kuri daugiau reikalauja iš rašytojo ir padeda veikėjui plačiau atsiskleisti. Tačiau jeigu duotume kam nors uždavinį aptarti, kas tai per žmogus, turėtume pripažinti, kad uždavinys būtų sunkus. Buvo gimnazistas, studentas, kaip ir

(Nukelta į 6 psl.)

NAUJA JURGIO GLIAUDOS KNYGA

Jurgio Gliaudos novelių rinkinys "TAKOS RYTAS", išleido Nida. Rinkinyje sudėta penkiolika novelių. Jų tarpe trys "Dirvos" novelės konkurse premijuotos novelės: "Lošėjų ratelis", "Šalia milžinų" ir "Zaidre". Kitos novelės: Taikos rytas, Sprendimas, Gyvi, gyvi!, Nelauktas laiškas, Prie Amerikos vartų, Stirnų medžioklė, Gal būt fantastinis pasikalbėjimas, Trisdešimt sidabrinų, Viešulas, Šermukšnio kekės, Surastas prisikėlimas ir, eilės -- Po audros. Knygoje 230 pusl. Kaina -- 4 dol.

"Taikos rytas" yra bene devynioliktoji šio autoriaus knyga. Rinkinį puošia dail. Vikt. Bričkaus nupieštas viršelis. Leidėjo adresas: "Nida Press", 1 Ladbroke Gardens, London, W11, 2 PU Great Britain.

ANTANO MUSTEIKIO ROMANAS...

(Atkelta iš 5 psl.)

tūkstančiai, buvo mokytojas, vieną kitą nuotykėlių turėjo okupacijų metais, bėgo, ruošėsi doktoratui, dėstė mokyklose, beje, vedė Karoliną ir išsiškyrė -- žmona pabėgo pas praturtėjusį pažįstamą. Bet tai tėra tik biografinių faktų registravimas. Jo gyvenime nemažos reikšmės galėtų turėti Karolina, jo žmona, bet ir ji Liudvikui tik tai lyg koks praeivis. Paskutiko, pasiglamžė, buvo lyg ir varžovas pasipainiojęs, bet vistiek jie su kūrė porą ir gyveno sau. Ta Karolina ne kokia nors silpną, bet žė. mės tikio akademijos studentė, o kai bėgant iš Lietuvos prie jūros su ja mandagiai pakalba dailus studentas, iš jos pokalbio su vyru atrodo, kad ta inteligentė ryžtųsi jau spiauti į viską ir drožti paskui saulėje idėgusį vyrą. Kai Vokietijoje jie yra priversti išsiskirti, Liudvikas tiesiog užmiršta savo žmoną, kol vėl ne tyčia suranda.

Gal ir negalima būtų norėti, kad kiti romano veikėjai plačiau atsivertų prieš skaitytoją, kai knyga skirta Liudvikui pasipasakoti savo gyvenimą. Tačiau, net jei ir taip galvotume, tam Liudvikui negalime atleisti, kad nenorėjo ar varžėsi mums pristatyti savo žmoną, kas ji perpaukštis. Dialogo gabaliukas šen, gabaliukas ten, ypač kai Karolina išdrįstą parodyti savo nepasitenkinimą,

bet tiek toli gražu ne užtenka žmogaus charakteristikai. Skaitytoją vargu įtikins ir tas lemiamas Karolinos Rimgailienės žygis -- pasiimti vaikų ir išeiti gyventi pas nuostabiai praturtėjusį Kriaunaitį - Crewnight. Jei jie būtų kur nors arčiau vienas kito gyvenę, dažnai matęsi ar bent susirašinėję, jau lengviau būtų suprasti tą žygį. Kad Kriaunaitis sugėbėję praturtėti, gal ir nėra ko stebėtis. A. Musteikio romano ir kai kurylg ir varžovas pasipainiojęs, bet vistiek jie su kūrė porą ir gyveno sau. Ta Karolina ne kokia nors silpną, bet žė. mės tikio akademijos studentė, o kai bėgant iš Lietuvos prie jūros su ja mandagiai pakalba dailus studentas, iš jos pokalbio su vyru atrodo, kad ta inteligentė ryžtųsi jau spiauti į viską ir drožti paskui saulėje idėgusį vyrą. Kai Vokietijoje jie yra priversti išsiskirti, Liudvikas tiesiog užmiršta savo žmoną, kol vėl ne tyčia suranda.

Romanuose vaizduojamieji žmonės paprastai būna kam nors reikalingi. "Kiaurose riešukuose" yra toksai Juozas Mitkus, pasirodęs iš pat pradžių ir dar keletą kartų vėliau. Kam jis reikalingas? Galima būtų tik spėti. Kadangi jis turine blogą liežuvi, tai spėtuome, kad jis reikalingas padėti Liudvikui pasišvaistyti tuščiais žodžiais. Kai tik Juozas ir Liudvikas susitinka, tai ir šaudosi sau šitaip: "Iliuzijos yra mūsų banaliausias priešas".

"Man teberūpėjo atsiginauti:

"Tai yra žinoma nuo senų, nuo Neanderthalio

... Bent nuo Egipto civilizacijos laikų".

"Jos ypatingai pavojingos humanitarams".

"Apie save kalbi".

"Apie tave, brolyti! Kad tave zuikis subadytų!

"Aš neradau tinkamų žodžių, o jis tęsė:

"Iliuzijos dera su kuryba kaip ugnis su vandeniu".

"Ir tu pats greit pariestum kojas -- be ugnies ir vandens".

"Tai tiesa. Bet sumaišyk juos, ir negausi nė jovalo", ir t.t.

Žmonių, kurių reikalingumo klausimas sunkiai sprendžiamas, yra ir daugiau. Būdingu pavyzdžiu galėtų eiti Nijolė, kurią Liudvikas sutiko pabėgimo iš Lietuvos kelionėje. Ji pasakojosi, o Liudvikas šį tą vis burbtelį, dažniausiai klausimą, skatinantį dar daugiau pasakyti. Panašu į reporterio pasikalbėjimą.

Tiesa, Liudvikas pripažįsta broliui, kad plepėjimu užsidirbęs duoną. Dėl to jis ir plepa šį ir tą, užmiršdamas geriau supažindinti su tais žmonėmis, kurie privėlė jo gyvenime turėti didelės reikšmės (pvz., žmona) ir išvesdamas į sceną visokių nereikalingų pasaliečių. Jeigu A. Musteikis iš romano būtų išmetęs visus nereikalingus plepius ir paryškinęs, kas būtina, tur būt daugiau džiaugtumės. Kai kur tas reikalas ryškinti pagrindinių veikėjų gyvenimą tiesiog šaukiasi dangaus keršto. Pabigail galėtume suminėti vieną tokią didelę smulkmeną. Gimė Rimgailoms duktė, ir žinote, kiek tam įvykiui atžymėti paskirta knygoje eilučių? Keturi su puse! Gimė sūnus -- jam paskirta viena eilutė. Žmona išsigabeno abu vaikus, išvažiuodama pas kavalierių ir tų vaikų tėvas pasakojime tik vienu sakiniu teprisimena savo Giedrutę ir Gintarėlį! Išeitų, kad tie vaikai jam tiek buvę, tiek nebuvę. Kaip gi tą žmogų-tėvą tada suprasti? Žinome, kad Liudvikas yra mokslų daktaras, o mokslininkai, kaip anekdotuose pasakojama, dažnai būna išsiblaškę ir vie toj kiaušinio išverda laikrodį. Bet Liudvikas neatrodo toks esąs. Matyt, romano autorius išsiblaškęs rašė savo kūrinį, tai ir spragos taip aiškiai kyšoja.

K. Abr.

CARMEN...

(Atkelta iš 5 psl.)

ros meno vadovas ir dirigentas, prityręs muzikas, šios operos pastatymą pakėlė į neilnį lygį. Malonu buvo klausytis mūsų ir svetimausių ko mentarus, kurie labai palankiai įvertino operos kolektyvo ir dirigento sugebėjimus.

A. Gečas ir A. Stephens rūpestingai paruošė choras, kurie puikiai skambėjo. Įvykę nežymūs orkestro ir choro nesuderinimai, nesumažino idėto darbo vertės. Pašaliniam labai lengva kalbėti apie įvykusius nesklandumus, tačiau kai už ilgesnės su orkestru repeticijas reikia sumokėti orkestrui apie 1000 dol. už valandą, tai ge-

riau nutilti ir savo kritiką atidėti kitam kartui. Puikūs spalvingi ansamblio kostiumai (Lyric Operos), ypač moterų daug prisidėjo prie neeilinio operos pastatymo, kuris, man atrodo, savo scenografija, apšvietimu, gerų solistų sąstato parinkimu su gabiu meno vadovu priešakyje, labai priartėjo prie Amerikos žymesnių operų pastatymų. Šie duomenys paviliojo mane nueiti dar 3-čią kartą pažiūrėti spektaklio.

Operos režisūra nebuvo pakankamai užbaigta. Dalia Juknevičiūtė, kai po režisūros konsultantė, per keletą savaikių negalėjo pertvarkyti visų režisūros detalių.

Scenos reikalų vadovas K. Oželis, apšvietimą tvarkė -- K. Cijūnėlis. Dailininko Adolfo Valėskos dekoracijos atitiko operos stilių. Jos buvo puikiai atliktos ir su-

maniai išdėstytos. Ypač didelį pasigėrėjimą sukėlė pirmame ir ketvirtame akte permatoma užuolaida, apibarstyta stiliizuotomis gėlėmis, kuri apšviesta atrodė kaip mirazas, besiruošiantis išnykti, kaip brangus fantastiškas gobelenas, kuris man suponavo ne tik spalvingą Carmenop. muzikos grožį, bet ir spalvingus personažų charakterius.

• **Neolithuanų žiniai.** Atšventę auksinę sukaktį reikia pradėti galvoti apie vasaros stovyklą. Šiais metais vasaros stovyklą ruošia Vyr. Valdyba. Laikas numatytas nuo 1973 m. rugpjūčio mėn. 27 iki rugšėjo 3 d. Stovyklai pasibaugus ten pat šaukiamas Korporacijos suvažiavimas. Kol kas stovyklai vieta numatyta Wiscansin.

Smulkesnė programa bus paskelbta vėliau.

Tad visi kolegos ir kolegės prašomi šiais metais savo vasaros atostogas derinti prie stovyklos laiko ir kai tik bus paskelbta smulkesnė programa registruotis.

Korp! Neo-Lithuania
Vyr. Valdyba

J M FIELDS

Now hiring Snack Bar Mgrs. and counter help. Many openings available in Phila & South Jersey Area. Good starting salary, pleasant working conditions, with paid vacations. Call or write for appointment -- Mr. N. Pawlowitz -- care of J M. FIELDS, 700 Lancaster Ave., Wayne, Pa. 19087 -- 687-6580. (35-41)

AUTOMOTIVE
2 MECHANICS
1 METAL MAN
Experienced. Paid vacation. Blue Cross & Blue Shield, uniforms furnished. All Co. benefits. Exc. working conditions. Apply in person to Mr. Bob Langshaw.
KIRKWOOD DODGE
4800 Kirkwood Highway
Newport, Dela. (36-40)

MATERIAL HANDLERS

2 shifts open, 8 a.m. to 4:30 p.m.; 4:30 p.m. to 1 a.m., \$2.55 to start, 9c night premium. Four increases 1st year. Company benefits. Overtime available. Apply in person 9 to 3 p.m., W. T. Burnett & Co., 353 Montivedeo Rd. & B. & ORR, Jessup, Md., E.O.E. (36-40)

OPENINGS FOR GRINDER HANDS I.D.-O.D. SURFACE GRINDERS TURRET LATHE E.D.M. OPERATOR

Apply RETOLL MACHINE CO. 13640 ELMIRA (Schaeffer Plymouth Area) Detroit, Mich. (34-39)

WANTED AT ONCE DIEMAKERS

Must be experience on progressive dies. Good benefits, overtime. DETROIT, MICH. 313-962-1055 (34-38)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN

or 1ST CLASS SKILLED SHEET METAL PROTOTYPE and SAMPLE MAKERS. Must have layout experience. Steady work and gringe benefits. MINOWITZ MFG. CO. 27941 Croesbeck Hwy. Roseville, Mich. 48068 An Equal Opportunity Employer (36-31)

WANTED TO LEASE

TRUCK, OWNER OPERATOR TO MOVE MOBILE HOME LOCALLY C. G. GRAND CONST. CO. 919 WYOMING AVE. WYOMING, PA. 717-683-1101 (34-39)

Pirkite mieste nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 7 v. v., šeštadienį iki 5:45 val. p. p., skyriuose iki 9:30 val. vak. Mes duodame ir keičiame Eagle Stamps

mayco
budget
stores

Specialus pirkinys!
Vyrų ir jaunuolių
polyester megztos
kelnės

4.99

Be priekaištų 12.99-14.99

Pasinaudokite šiuo didžiuliu pasirinkimu megzto audinio vyriškų kelnų. Didelis pasirinkimas lygių spalvų, taip pat mėlynos, smėlio, rudos ir kt. Priedo daugelis naujų ir viliojančio piešinių. Dydžiai 28-38 liemens yra įvairių ilgių. Budget Men's Clothing visuose krautuvėse.

STELLA NIAGARA Education Park

Cadet BOARDING SCHOOL

Highlights

MODIFIED CADET PROGRAM
NONGRADED ELEMENTARY SCHOOL

Small Classes • Special Talents Developed

Fine Arts
Creative Dance / Drama / Music / Art

Electives

Music
Band / Organ / Piano

Foreign Languages
French / German / Spanish

Skills
Typing / Mathematics / Language Arts Electives

BOARDING for Boys Only in Grades 4-9 Accepted.

DAY SCHOOL for Boys & Girls in Grades 1-9

For More Information, write -- Sister Mary Albert Fortkort, O.S.F.

Stella Niagara Education Park

4421 Lower River Road / Stella Niagara, NY 14144

or Call (607) 692-8365 or 754-4311

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYs MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

VISI DALYVAUKIME LB RINKIMUOSE

Š. m. gegužės 19 ir 20 d. vykdami rinkimai į JAV LB Tarybą ir tuo pat metu renkami atstovai į PLB seimą Washingtone.

LB Clevelando Apylinkės rinkimų komisija išsiuntinėjo visiems lietuviams balsavimo lapelius. (Taupumo sumetimais įdėti ir priminimai dėl bendruomenės solidarumo mokesčio).

Balsuodamas laišku, balsuotojas pasirūpina du vokus. Balsavimo kortelę, atžymėjęs pasirinktus kandidatus, deda į voką, kurį užlipinęs deda į antrą voką, adresuojamą rinkimų komisijos duotu adresu. Šiame antrame voke turi būti ir siuntėjo-balsuotojo pavardė ir adresas. Be balsuotojo adreso balsavimo kortelė negalioja. Balsavimo laiškas turi būti pasiųstas ne vėliau gegužės mėn. 20 d.

Adresuojamajame voke gali būti dedami ir kelių balsuotojų vokai su balsavimo kortelėmis, tik tuo atveju ir jų visų pavardės ir adresai turi būti adresuojamajame rinkimų komisijai voke.

Savaime aišku, ne visi Clevelando lietuviai gavo išsiuntintus balsavimo lapelius. Tai atsitinka dėl pasikeitusių adresų ar dėl kitų priežasčių.

Visais rinkimų reikalais prašoma kreiptis į rinkimų komisiją šiuo adresu: Rinkimų Komisija, 17904 Ingleside, Cleveland, Ohio 44119, tel. 486-9165 (4-6 val. p. p.).

Rinkimų dienomis bus

Praeitą šeštadienį Clevelando skautijai buvo pristatyta naujoji Lietuvių Skautų Sąjungos vadovybė. Iš kairės ASS pirm. s. S. Gedgaudienė, LSS Tarybos pirm. vs A. Saulaitis, LSS Sesijs vyr. skaut, vs L. Milukienė ir LSS Brolijos vyr. skaut, vs P. Molis. V. Bacevičiaus nuotrauka

CLEVELANDO SKAUTIJA RUOŠIASI JUBILIEJINEI STOVYKLAI

Lietuvių Skautų Sąjungos vadovai, lydimi Clevelando skautų grupės, gegužės 5 d. apžiūrėjo Beaumont stovyklavietes netoli Clevelando ir susitarė su BSA vadovybe dėl stovyklavimo sąlygų. Po to visa delegacija ir palydovai susitiko pas p. p. Kersnauskus, kur buvo nuoširdžiai pavaišinti p. Kersnauskienės ir Neringos tuntininkės sktn. N. Kersnauskaitės.

Vakare LSS Tarybos pirmininkas vs A. Saulaitis ir visų S-gos šakų vadovai turėjo pasitarimus su Clevelando skautijos atstovais. Dalyvavo 60 asm. Sueiga įvyko J. ir Reg. Nasvyčių apartamentuose Beacon Hills.

Po trumpų svečių pranešimų buvo pristatytas Clevelando skautų ir

skaučių mecenatas, Vl. Šniolis, kurs yra pažadėjęs finansuoti vieno skauto iš užjūrių kelionę į Jub. Stovyklą.

Vs A. Šenbergienė ta proga įteikė Sesijs ir Brolijos Vyr. Skautininkams po \$2250.00 iš praėjusių metų mirusios B. Rekaus palikimo. Vėlionis, kurs visą savo gyvenimą buvo aktyvus skautas, buvo pagerbtas susikaupimo minute.

S-gos vadovybei pageidaujant, Clevelando skautija apsiėmė nelengvą naštą: suorganizuoti ir praveisti Jub. Stovyklos maitinimą ūkio būdu. Po ilgų "svarstybių" buvo su daryta tiems reikalams komisija (Pirm. s. J. Budrienė, transporto vadovas J. Pažemis ir komisijos nariai -- Pilėnų tunto skautų Tėvų Kom. pirm. J. Gudėnas ir narė L. Nagevičienė. Be to iš Skautų Akademiku i komisiją įeina fil. ps. A. Juodikis ir Giedrius Lazdinis). Tikimasi, kad ūkio būdu patiems gaminantis maistą, galima bus pigiau išsiversti ir geriau prisitaikinti prie mūsų jaunimo skonio.

Sueigą pradėjo ir aukštusius svečius pasveikino naujoji Clevelando skautininkių draugininkė vs S. Radzevičiūtė. Sueigą pravedė vs Pr. Karalius.

Sueigos dalyviai, prieš išsiskirstydami, sudėjo 100 dol. aukų Clevelando Lietuvių šimtmečiui atžymėti paminklo statybos išlaidoms.

Skautininkės, akademikės ir židinetės suruošė kavą su dideliu kiekiu skanių pyragų ir sumuštinų.

NAUJI AKCININKAI

Balandžio mėn. Lithuanian Village Naujų Namų akcijas įsigijo:

Sukys Printing Co. — 10 akcijų, kun. Ged. Kijauskas — 5, Keneth Markelionis — 2, Joana Batany iškeitė senas į naujas — 4, Juozas Margevičius, turįs 12 vaikų iškeitė 1-ną seną akciją į naują ir, sužavėtas mūsų namų, pirkė kiekvienam vaikui po 1-ną akciją — 13, Juozas Piktura iškeitė — 3, France Koncies (Končius) iškeitė — 15, Thomas Pons (Pangonis) — 10, Nick J. Rakas iškeitė — 4, Alfred ir Izabelė Preikša iškeitė 2 ir pirkė (10) — 12, Wrank ir Albina Rudd (Rudzinskas) pirkė — 10, Rimas Anelias — 1, Matilda Stasaitė — 1, Nellie Arunski sena Vyčių veikėja — 5, Vladas Kaunas pirkė sūnui Riman-

CLEVELANDO VYRŲ OKTETO 100 DAINŲ MARATONAS

ŠEŠTADIENĮ, GEGUŽĖS 12 D., ČIURLIONIO ANSAMBLIO NAMUOSE
PRADŽIA — 7 val. vakaro. PABAIGA — 2 val. ryto.

ĮĖJIMAS — \$3.00 SUAUGUSIEMS; \$1.50 STUDENTAMS.

ATEIKITE KADA GALITE — ISEIKITE KAI ATSIBOS.

Vs. A. Šenbergienė įteikia Sesijs vs L. Milukienėi dalį a.a. s. B. Rekaus palikimo 2250 dol. Iš kairės: vs L. Milukienė, vs P. Molis, vs A. Šenbergienė, jvs V. Petukauskas ir s. A. Muliolienė. V. Bacevičiaus nuotrauka

Skautų mecenatas Vl. Šniolis pažadėjo vienam skautui apmokėti kelionę iš užjūrio kraštų į Jubiliejinę lietuvių skautijos stovyklą, kuri įvyks gražioje amerikiečių stovyklavietėje netoli Clevelando š.m. rugpjūčio 19-29 d.d.d. Vidury stovi LSS Tarybos pirm. vs A. Saulaitis ir vs Pr. Karalius. V. Bacevičiaus nuotrauka

tui — 2, Vytautas Neimanas papildomai — 3, Zigmas Peckus 1 iškeitė ir 1 pirkė — 2.

Be to, senas Lietuvių salės akcija iškeitė į naujas 22 šeimos už \$1005.00.

Viso parduota akcijų per balandžio mėn. už 3523 dol. Lithuanian Village, Inc. Direkcija ir Finansų K-ja

S. Nijolė Kersnauskaitė, Neringos tunto tuntininkė, Clevelando Neringos tunto skaučių vardu dėkoja Dirvai už garsinimą Kaziuko mugės ir atsiuntė auką lietuviškai spaudai paremti 20 dol.

Už auką nuoširdžiai dėkojame.

Jonas Švarcas, turintis virš 20 metų prityrimo automobilių taisyme ir dažyme, vėl atidarė savo dirbtuvę Ohio Auto Body and Frame, 35571 Vine Street, Eastlake, Ohio. Tel. 942-8038.

PARDUODAMAS NAMAS

Mūrinis, vienos šeimos, dvigubas garažas prie E. 185 St. Arti prekybos centro, mokyklos ir autobuso. Parduoda savininkas. Skambinti 3-7 val. vak. tel.: 486-6540. (35-38)

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

LIETUVIŲ lietuvių pensininkė moteriai. Netoli East 185 gatvės. Galima naudotis virtuve ir kitais patogumais. Taipgi savininkė gali pagaminti maistą, jei asmuo pageidautų. Skambinti savaitės dienomis po 5:30 val. vak. tel. 481-7081. (37-38)

Clevelando Vyrų Okteto maratonas įvyks gegužės 12 d., Čiurlionių Ansamblio namuose. Pradžio 7 val. vakaro, pabaiga 2 val. ryto. Koncerto metu svečiai patogiai sėdės prie staliukų ir galės gaivinti sielą daina, o kūną savo mėgstamu gėrimu. Durs bus atrakintos 6:30 v. v. Svečiai kviečiami ateiti bet kuriuo laiku ir išklausti dalį programos ar visas septynias.

Clevelando lietuvių 100-čio šventinimas įvyks šeštadienį, gegužės 13 d.

Programa: 10 val. pamaldos Nauj. parap. bažnyčioje. Po Mišių — paminklo pašventinimas.

4 val. p. p. — banketas-koncertas viršutinėje salėje. Šv. Mišias laikys ir paminklą šventins Clevelando vyskupas Auxiliaras Wm. N. Cosgrove. Visose apeigose dalyvaus ir pamokslą pasakys Jėzuitų Provincijolas kun. Ged. Kijauskas, SJ. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis.

Namą parduoda savininkas, Tudor kolonialinio stiliaus, 3 mieg., mažas kabinetas, valgomas, didelė virtuvė ir pusryčiams vieta, darbo kambarys, kiliškai, užuolaidos, pilnai įrengtas rūsys, 2 aut. garažas, pastogės aukštas, kietmedžio grindys. Namas šiaurėje nuo Lake Shore Blvd. ir Nauj. parapijos bažnyčios. Apie 30,000. Tel. 481-0271. Tik suinteresuoti tesikreipia. (34-37)

Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

MACHINE OPERATORS
TURRET LATHE
TOLL RM. ENGINE LATHE
BRIDGEPORT MILL
O.D. AND I.D. GRINDERS
TOOL AND CUTTER
GRINDERS
2 yrs. exp. minimum required. Now hiring, 1st, 2nd or 3rd shift. Excellent company paid benefits. Pay commensurate with exp.
Also
HIRING RETIRED, or PART TIME
HELP
AGE NO BARRIER
REXNORD
AEROSPACE VALVE DIV.
313 GILLET ST., PAINESVILLE, O.
CLEVELAND 216-946-9147
PAINESVILLE 216-352-3319
An Equal Opportunity Employer (34-40)

Hiring now experienced men for 1st & 2nd Shift
FOR NEW LAMINATING & FABRICATING DEPT.
also needs
SHEAR OPERATORS
and
INSPECTORS
1st & 2nd Shift
ENAMEL PRODUCTS CO.
(Off Memorial Shoreway)
341 Eddy Rd.
Cleveland, Ohio 44108
216-451-1313 Mr. Walters (36-42)

WOMAN
Mature and steady. Age 30-50. To fill and pack orders light small items.
APPLY IN PERSON
OR PHONE 216-621-1514.
Between 10 a.m. to 5 p.m.
Ask for SHIRLEY
CORNET
812 HURON RD.
(Caxton Building)
CLEVELAND, OHIO (37-39)

GENERAL TIRE PLASTICS

Due to plant expansion our chemical plastic division, located in suburban Troy, needs the following personnel:

MAINTENANCE DEPT.
Machine Repair-Electrical Journeyman status not required. Must have 3 to 5 yrs. experience. Second and third shift openings. Maximum \$5.05 plus shift premium.

MOLD REPAIR
Second and third shift openings, 3 to 5 yrs. experience. Must be thoroughly competent in mold repair. Maximum rate \$4.80 plus shift premium.

MOLDING DEPT.
Machine Adjuster 3 to 5 yrs. experience. Maximum rate \$4.65 plus shift premium. Openings on all shifts.

PAINT SETUP
Decorating, must have automatic and hand equipment experience.

BENEFITS—OVERTIME
APPLY IN PERSON OR CALL:
GENERAL TIRE & RUBBER CO.
1955 Stephenson Hwy.,
Troy, Mich. 48084
Phone: 313-689-0120,
extension 4
An Equal Opportunity Employer (36-38)

AUTO MECHANICS
Immediate openings in new modern shop. Must have at least 10 years experience. \$5.75 flat hourly rate plus many company benefits. Applicants will not lose their vacations this year. Excellent working conditions. Apply to service manager.
Maplecrest Lincoln-Mercury,
2800 SPRINGFIELD AVE.
UNION, N. J.
201-964-7700 (36-37)

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALOKANAS UŽ PADETUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka 5%

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ALT S-GOS CHICAGOS SKYRIAUS NARIAI

Š. m. gegužės 18 d. (penktadienį), 7 v. v., L. T. Namuose (6422 So. Kedzie Ave., Chicago) šaukiamas visuotinis skyriaus narių susirinkimas. Dienotvarkė: atstovų į Sąjungos Seimą, įvyksianti gegužės 26-27 d. Detroite, rinkimas ir kiti svarbūs organizaciniai reikalai. Visi skyriaus nariai ir narės prašomi būtinai dalyvauti. Nariai ilgesnį laiką nemokėję nario mokesčio, prašomi šiame susirinkime šią garbės skolą organizacijai sumokėti.

• New Yorko Lietuvių Gydytojų Draugijos narių susirinkimas įvyko balandžio 28 d., dr. P. ir E. Legeckijų namuose, Jamaica, N. Y. Į naują valdybą išrinkti: dr. V. Avižonis, pirm., dr. R. Šnipas, vicep., dr. L. Giedraitienė, dr. B. Jankauskas ir dr. A. Geldnerienė. Į revizijos komi-

siją: dr. J. Didžpinigaitis, dr. A. Narvidas ir dr. J. Trojanienė.

Dr. V. Avižonis skaitė paskaitą tema — naujas kataraktos operacijos būdas ir dr. S. Žadeikienė-Kerpytė tema — Laboratorija automatizacijos puslaidinėjose. Po paskaitų buvo gyvos diskusijos. Ponia E. Legeckienė svečius pavaišino. Susirinkime dalyvavo gydytojai su šeimomis. Į Chicago įvyksiantį PLG S-gos suvažiavimą pasižadėjo vykti visi valdybos nariai.

• LB Washingtono apylinkėje krašto valdybos ir atstovų į PLB seimą rinkimai bus pravesti laiškais. Iki gegužės 15 d. bus išsiuntinėti balsavimo lapeliai visiems apylinkės lietuviams, kurie yra valdybos turimame sąraše. Kas iki to laiko negaus, gali kreiptis į rinkiminę komisiją: pirm. J. Vitėnas (7910 Livingston Rd., Oxon Hill, Md.,

tel. 248-5262); nariai: E. Balienė, M. Dambriūnaitė, L. Kačinskis ir J. Vaitkus. Balsavimo lapeliai turi būti komisijai gražinti iki gegužės 20 dienos.

• Valė Šukienė, gyv. Toledo, Ohio, birželio 2 d. skrenda į Vokietiją aplankyti savo sergančią draugę — klaidinietę, kuri labai nukentėjo rusų kariuomenei užimant Mažąją Lietuvą.

Ta proga V. Šukienė žada aplankyti ir Austriją, Šveicariją ir Italiją.

• Vincas Rinkevičius, Detroito jūrų šaulių švyturio kuopos fin. sekretorius, kuopos pirmininko Mykolo Vitkaus pavestas, atsiuntė Dirvai 20 dol. kaip auką spaudos palaikimui ir dėkoja už šaulių reikalų kėlimą Dirvoje.

Už auką nuoširdžiai dėkojame.

E. ST. LOUIS

PAVASARIO PARENGIMAS

Pavasaris visų ir visuomet yra laukiamas. Vieniems jis atbėga kaip sriuvinantis kalnų upelis, kitiems kaip galingas išsilaužimas iš žiemos ledo. Bet kaip ir kam jis beateina, jis žymi gailvaistį, atbudimą, gyvybę. ALT Sąjungos East St. Louis Apylinkės skyrius šį pavasario atėjimą atžymi tradiciniais pavasario parengimais.

Toks parengimas įvyks ir šiemet gegužės mėnesį 19 dieną 7 val. vakaro pont Vaitkų svetainėje "European Inn". O'Fallon, Illinois. Visi vietos lietuviai ir artimesnių bei tolimesnių apylinkių širdingai yra kviečiami atsilankyti. Užkandžiai bus skaniai paruošti ir puiki nuotaika duos progos visiems susibėgti draugėn bei pasidžiaugti vėl vienu gyvenimo pavasariu.

Prie viso kito dar bus įdomi programa paruošta — muzikos ir gyvo žodžio. Yra sukurta talentingų gražių deimantių, kurie žmogaus sielą užgriebia ir pradžiugina. Tad aplankykime vieni kitus, o toks aplankymas tėra svečioje šalyje įmanomas tik suėjus draugėn, nes nebegyvename toje pačioje gatvėje visi ar miestelyje.

Visi prašomi ir kviečiami yra atsilankyti ir savo pažįstamus atsivesti. Tad ne sudiev, o iki pasimatymo. (b)

TORONTO

VIENU BIČIULIU MAŽIAU

ŠESTADIENĮ dar buvo kukliai smagus džiūkiško mosto. Įgimtas švelnumas veržėsi iš kiekvieno žodžio ir žvilgsnio. Žiūrėjau į gražiai pražilusią galvą ir netikėjau laiku.

O sekmadienio ankstyvą rytą laikas užvertė gero žmogaus gyvenimo knygą. Šių metų balandžio 29 d. sustojo šviesaus bičiulio širdis.

Adomas Urnavičius gimė prieš 67 metus Jiezno valsč. Sobovos km. Bet toje gražioje Lietuvos dalyje prabėgo tik Adomo jaunosios dienos. Kuklus darbas V. R. Ministerijoje, iki pasitraukimo iš Lietuvos, pririšo Kaune. Ten, šalia darbo lankė Vaičkaus vaidybos

LB Detroito lituanistinės mokyklos parengiamojo skyriaus mokiniai su mokytoja Aida Smalinskaitė dainavimo pamokos metu. A. Smalinskaitė aktyviai dalyvauja ir visuomeninėje veikloje ir kandidatuoja į LB Tarybą.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ANTANAS GRINIUS

nardas Brizgys, atstovas pavergtoms tautoms ir sekretorius adv. Rimas Sukauskas-Sakis. Vadovas demonstracijoms Mykolas Vitkus, valdybos nariai: Rita Garliauskaitė ir Viktoras Nakas.

• Į JAV LB Tarybą ir PLB Seimą balsavimai vyks: gegužės 19 d. (šeštadienį), Lietuvių Namuose, 3009 Tilman St. nuo 5 val. iki 9 val. Gegužės 20-tą dieną (sekmadienį): prie šv. Antano parapijos nuo 9 val. iki 1 val., prie šv. Petro parapijos nuo 9 val. iki 7 val. ir prie Dievo Apvaizdos parapijos nuo 9 val. iki 12 val. Taip pat bus balsuojama ir Lietuvių Namuose nuo 11 val. iki 6 val.

Detroito rinkiminę komisiją sudaro: Vytautas Petrulis — pirmininkas, Juozas Orentas, Stasys Erlingis, Jonas Matvėkas, Vytautas Rugienius, Narimantas Udrys, Antanas Šileika, Jonas Leonavičius ir Martynas Stonys — nariai. Balsuojama ne daugiau kaip už devynius kandidatus į LB Tarybą ir dešimtis kandidatų į PLB Seimą.

• Etninių grupių festivalis šiais metais įvyks liepos 13, 14 ir 15 d. toje pačioje vietoje už Cobo Hall prie Detroito upės. DLOC ir šiais metais ruošiasi jame dalyvauti ir atstovauti lietuviams.

• Algis Rugienius, Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos tarybos ir statybos komiteto pirmininkas, grįžo iš Floridos atostogų ir vėl įsijungė į savo pareigas — prižiūri kontraktorių darbą.

Praeitą savaitę Statybos Fondui aukėjo arba pildydami pasižadėjimus įmokėjo: \$75.00 Ona ir Jonas Bartkai. \$200.00 Julija ir

Pranas Zarankai ir Anelė ir Juozas Mikai. Paskutinėje savo auką pakėlė iki \$500.00.

• Dievo Apvaizdos naujosios bažnyčios šventinimas ir Kultūrinio Centro atidarymas iš birželio mėn. nukeliamas į rugsėjo 8-tą dieną. Šventinimo iškilnėse yra pasižadėjęs dalyvauti ir kardinolas John Dearden. Tai bus didelė šventė, nes rugsėjo 8 d. yra bažnytinė ir kartu tautinė šventė.

• Romo Kalantos savaitė minint, gegužės 20 d. bus atlaikytos visose lietuvių parapijų bažnyčiose šv. Mišios už Romą Kalantą ir visus žuvusius, nukankintus ir kankinamus kovotojus dėl Lietuvos laisvės.

Visos organizacijos kviečiamos tą dieną dalyvauti pamaldose ir jungtis prie Romo Kalantos paminėjimo. Rašyti laiškus: amerikiečių laikraščių redaktoriams, prezidentui, senatoriams, kongresmanams. Laiškuose kelti Lietuvos okupanto žiaurumą, religinę persekiojimą ir R. Kalantos susideginimą reikalaujant Lietuvai laisvės.

MANAGER

DAIRY & FROZEN FOOD Experience necessary on this challenging position with opportunity for advancement. We offer a good starting salary & company paid benefits. Please apply to our Store Manager for details.

TWO GUYS

Rte 38 & Cuthbert Rd. Cherry Hill, N. J. An Equal Opportunity Employer (36-42)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED TURRET LATHE OPERATOR EXPERIENCED IN CUTTING TOOL WORK. SUFRACE GRINDERS FOR FORM TOOL & QUALITY WORK. CUTTER GRINDERS FOR NEW CUTTING TOOLS. NO SALVAGE WORK. Steady work, top rates & all fringe benefits. FALCON TOOL CO 20771 RYAN WARREN, MICH. 48091 313-536-6242 (36-38)

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

A. A.

JURGIUI KUDOKUI

tragiškai žuvus, jo tėvams SOFI-

JAI ir architektui STASIUI KU-

DOKAMS gilią užuojautą reiškia

Irena ir Jurgis
Okuniai

Prof. STASIUI ŽYMANTUI

mirus,

jo žmoną MARILĘ BIRŽIŠKAITĘ

-ŽYMANTIENĘ

nuoširdžiai užjaučiu

Jonas P. Lenktaitis

Mielam Prieteliui

A. A.

JUOZUI ČESĖKUI

mirus, jo mylimą žmoną APOLONIJĄ, dukterį LILĘ NAKROŠIENĘ ir sūnų ALGIMANTĄ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Bronius ir Gražina Makaičiai

Al. B-is